

Aanbod toeristische attracties 2008-2012

Aanbod toeristische attracties 2008-2012

Inlichtingen

jos.pyck@visitflanders.com

Dienst Kennisbeheer

Tel +32 (0)2 504 04 09

Verantwoordelijke uitgever:

Peter De Wilde - VISITFLANDERS

Grasmarkt 61, B – 1000 Brussel

Wettelijk Depot: D/2014/5635/32/1

Aanbod toeristische attracties Vlaams Gewest

Inleiding	5
Vlaams Gewest	10
Vlaamse provincies	14
Provincie Antwerpen	16
Provincie Limburg	18
Provincie Oost-Vlaanderen	21
Provincie Vlaams-Brabant	24
Provincie West-Vlaanderen	27
Kunststeden, Kust, Vlaamse Regio's	31
Kunststeden	32
Kust	35
Vlaamse Regio's	38
Kunststeden	42
Antwerpen	43
Brugge	46
Gent	49
Leuven	52
Mechelen	53

Vlaamse Regio's	55
Antwerpse Kempen	57
Brugse Ommeland	60
Groene Gordel	61
Hageland	62
Haspengouw	63
Hasselt	64
Leiestreek	65
Limburgse Kempen	66
Maasland	67
Meetjesland	68
Scheldeland	69
Stedelijk Randgebied Antwerpen & Mechelen	70
Vlaamse Ardennen	71
Voerstreek	72
Waasland	73
Westhoek	74
Top 20 van toeristische attracties in het Vlaams Gewest	76
Vlaams Gewest	76
Bijlage	
Bijlage 1: overzicht deelnemende attracties	79

AANBOD TOERISTISCHE ATTRACTIES IN VLAANDEREN

Sinds 2003 worden gegevens over toeristische attracties in Vlaanderen verzameld door het Steunpunt Buitenland Beleid, Toerisme en Recreatie – Spoor Toerisme en Recreatie (STeR). Hiervoor ontwikkelden zij een online applicatie.

Alle toeristische attracties in het Vlaamse Gewest kunnen deelnemen aan de attractiebarometer. Attractie-uitbaters kunnen jaarlijks of maandelijks hun bezoekersaantallen ingeven en zo toegang krijgen tot een feedback op maat van de attractie. Daarbij worden de eigen bezoekersaantallen vergeleken met die van attracties met gelijkaardige kenmerken of attracties uit dezelfde regio.

Enmaal per jaar worden statistieken opgemaakt over het aanbod en het aantal bezoekers op jaarbasis in de deelnemende toeristische attracties.

Sinds januari 2012 is het beheer van deze applicatie van het STeR overgedragen aan VISITFLANDERS, dat samen met de provinciale toeristische organisaties het rapport blijft verderzetten.

DE METHODOLOGIE

VISITFLANDERS en de provinciale toeristische organisaties trachten om zo volledig en correct mogelijke gegevens te verzamelen over toeristische attracties in Vlaanderen. Hiervoor zijn zij afhankelijk van de medewerking van attractie-uitbaters en medewerkers.

Eén maal per jaar worden deelnemende attracties bevraagd door de Provinciale Toeristische diensten. In deze bevraging worden zij aangespoord om hun statistische gegevens (bezoekerscijfers) en promotionele gegevens aan te vullen of te corrigeren. Op basis van deze gegevens worden de jaarlijkse rapporten opgesteld.

Na onderzoek en in overleg met de verschillende partners werd beslist om alleen de attracties in de statistieken op te nemen die voldoen aan de volgende criteria:

1. De attractie heeft een herkenbare fysieke locatie, met exploitatie geheel of gedeeltelijk in Vlaanderen
2. De attractie is een permanente attractie
  - a. Is tijdens het jaar meer dan 2 opeenvolgende maanden geopend
  - b. Beschikt over een vaste infrastructuur
3. De attractie is openbaar toegankelijk
4. De attractie heeft een afzonderlijk herkenbare organisatiestructuur
5. De attractie is geheel of gedeeltelijk ingericht voor toerisme en recreatie
6. De attractie telt het aantal bezoekers op basis van een betrouwbare methode
7. De attractie telde gedurende de afgelopen drie jaar minstens één jaar 5 000 bezoekers

DE ANALYSENIVEAUS

De tabellen en grafieken worden telkens weergegeven per *geografische eenheid*. De volgende entiteiten (zie figuur pg. 7) worden onderscheiden:

- Het Vlaams Gewest (Vlaanderen, excl. Brussel)
- De provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen
- De Kunststeden Antwerpen, Brugge (excl. Zeebrugge), Gent, Leuven en Mechelen
- De Kust: omvat alle kustgemeentes (incl. Zeebrugge)
- De Vlaamse Regio's:
  - o Antwerpse Kempen
  - o Brugse Ommeland
  - o Groene Gordel
  - o Hageland
  - o Haspengouw
  - o Hasselt
  - o Leiestreek
  - o Limburgse Kempen
  - o Maasland
  - o Meetjesland
  - o Scheldeland
  - o Stedelijk Randgebied Antwerpen
Mechelen
  - o Vlaamse Ardennen
  - o Voerstreek
  - o Waasland
  - o Westhoek

Daarnaast worden de toeristische attracties in de steekproef onderverdeeld volgens *type*:

- Toeristisch-recreatieve attracties
  - o Dieren-, pret- en themaparken
  - o Recreatieparken en waterplezier
  - o Wetenschap en natuur
  - o Sightseeing
- Culturele attracties
  - o Erfgoedmusea
  - o Kunstmusea
  - o Niet-museale erfgoedattracties

Indien er zich binnen een bepaalde geografische entiteit minder dan drie attracties van een bepaald type bevinden, worden er geen gegevens weergegeven voor dat type attractie.

STRUCTUUR VAN HET RAPPORT

Dit rapport is opgebouwd volgens de geografische entiteiten (in alfabetische volgorde volgens schaalniveau) zoals hierboven beschreven. Voor elke entiteit worden de volgende tabellen weergegeven:

- Aantal attracties
- Totaal aantal bezoekers
- Gemiddeld aantal bezoekers
- Aandeel aantal bezoekers

De grafieken geven, per geografische entiteit, het totaal, gemiddeld en aandeel aantal bezoekers weer.

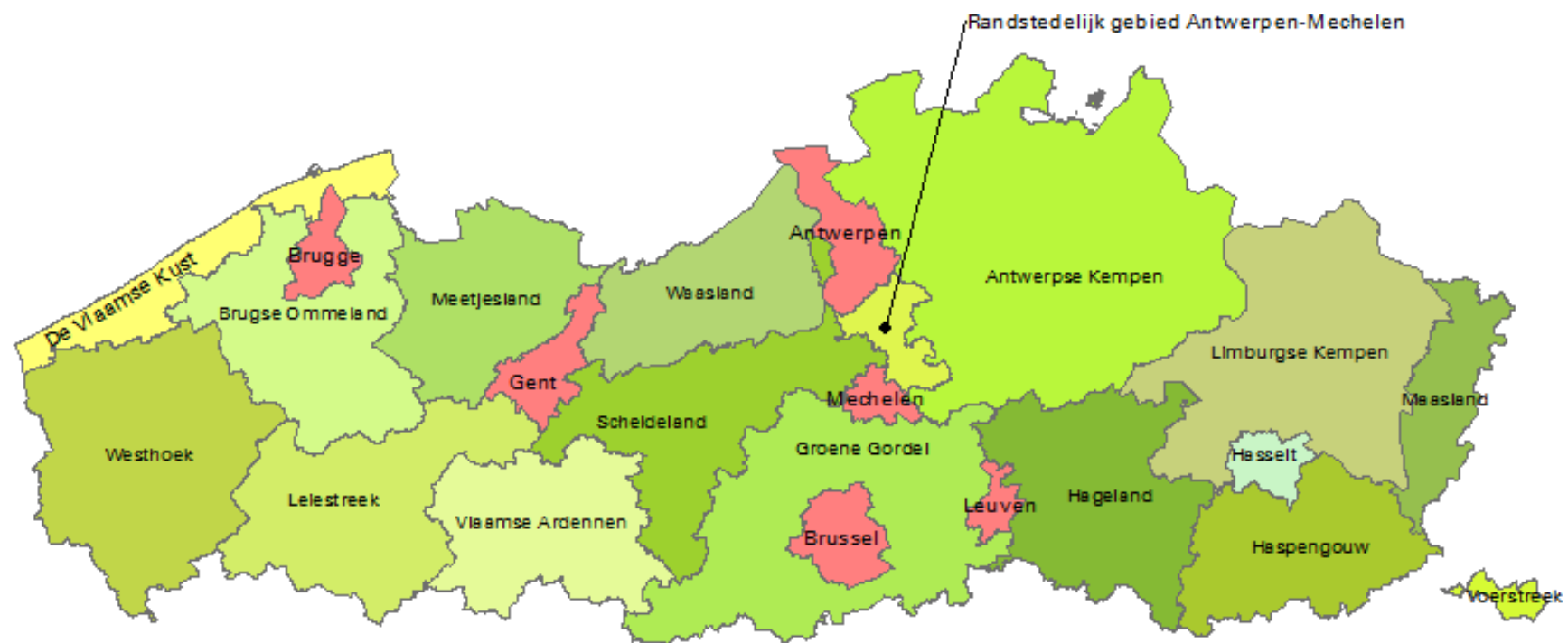
SYMBOLEN EN AFKORTINGEN

-	gegevens niet beschikbaar (onvoldoende gegevens in de populatie)
%	procent
GJG	Globale Jaarlijkse Groei $\left(\frac{\text{beginwaarde}}{\text{eindwaarde}} \right)^{\frac{1}{\text{aantal jaren}}} - 1$

DE GEOGRAFISCHE ENTITEITEN

Aanbod toeristische attracties Vlaams Gewest

Vlaams Gewest

10

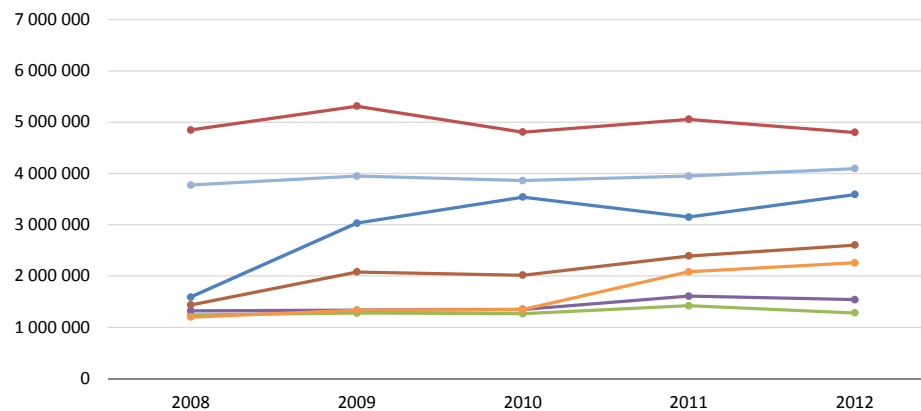
AANTAL ATTRACTIES	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMS GEWEST	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
VLAAMS GEWEST	252	271	289	305	317	+12	+65
toeristisch-recreatieve attracties	71	78	86	94	99	+5	+28
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	12	12	12	12	12	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	17	23	27	28	30	+2	+13
<i>wetenschap en natuur</i>	27	28	29	32	35	+3	+8
<i>sightseeing</i>	15	15	18	22	22	0	+7
culturele attracties	181	193	203	211	218	+7	+37
<i>erfgoedmusea</i>	116	120	122	129	134	+5	+18
<i>kunstmusea</i>	34	34	34	35	36	+1	+2
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	31	39	47	47	48	+1	+17

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMS GEWEST	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
VLAAMS GEWEST	15.404.640	18.309.554	18.180.990	19.653.849	20.163.552	+2,6%	+7,0%
toeristisch-recreatieve attracties	8.997.057	10.951.399	10.959.149	11.233.588	11.208.315	-0,2%	+5,6%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	4.848.861	5.311.652	4.806.178	5.056.844	4.801.630	-5,0%	-0,2%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1.587.596	3.031.513	3.540.090	3.149.394	3.588.459	+13,9%	+22,6%
<i>wetenschap en natuur</i>	1.237.416	1.276.996	1.263.789	1.418.414	1.279.124	-9,8%	+0,8%
<i>sightseeing</i>	1.323.184	1.331.238	1.349.092	1.608.936	1.539.102	-4,3%	+3,9%
culturele attracties	6.407.583	7.358.155	7.221.841	8.420.261	8.955.237	+6,4%	+8,7%
<i>erfgoedmusea</i>	3.774.359	3.947.709	3.860.241	3.948.322	4.093.862	+3,7%	+2,1%
<i>kunstmusea</i>	1.198.115	1.332.624	1.344.746	2.081.729	2.256.940	+8,4%	+17,2%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	1.435.109	2.077.822	2.016.854	2.390.210	2.604.435	+9,0%	+16,1%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMS GEWEST	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
VLAAMS GEWEST	61.130	67.563	62.910	64.439	63.607	-1,3%	+1,0%
toeristisch-recreatieve attracties	126.719	140.403	127.432	119.506	113.215	-5,3%	-2,8%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	404.072	442.638	400.515	421.404	400.136	-5,0%	-0,2%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	93.388	131.805	131.114	112.478	119.615	+6,3%	+6,4%
<i>wetenschap en natuur</i>	45.830	45.607	43.579	44.325	36.546	-17,5%	-5,5%
<i>sightseeing</i>	88.212	88.749	74.950	73.133	69.959	-4,3%	-5,6%
culturele attracties	35.401	38.125	35.576	39.906	41.079	+2,9%	+3,8%
<i>erfgoedmusea</i>	32.538	32.898	31.641	30.607	30.551	-0,2%	-1,6%
<i>kunstmusea</i>	35.239	39.195	39.551	59.478	62.693	+5,4%	+15,5%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	46.294	53.277	42.912	50.856	54.259	+6,7%	+4,0%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

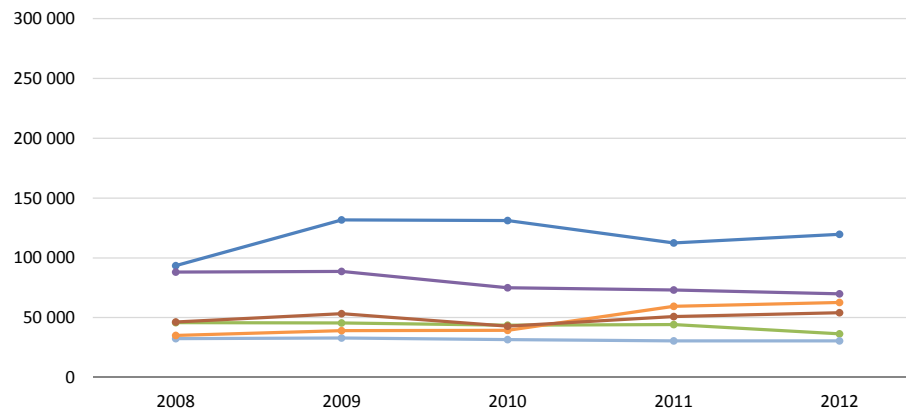
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

VLAAMS GEWEST

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

VLAAMS GEWEST

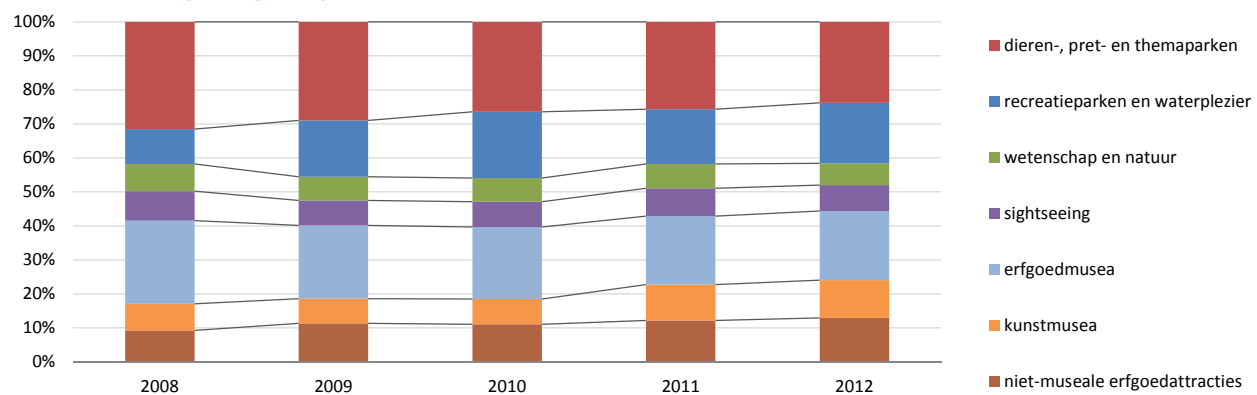
AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

VLAAMS GEWEST

	2008	2009	2010	2011	2012
VLAAMS GEWEST	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	58,4%	59,8%	60,3%	57,2%	55,6%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	31,5%	29,0%	26,4%	25,7%	23,8%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	10,3%	16,6%	19,5%	16,0%	17,8%
<i>wetenschap en natuur</i>	8,0%	7,0%	7,0%	7,2%	6,3%
<i>sightseeing</i>	8,6%	7,3%	7,4%	8,2%	7,6%
culturele attracties	41,6%	40,2%	39,7%	42,8%	44,4%
<i>erfgoedmusea</i>	24,5%	21,6%	21,2%	20,1%	20,3%
<i>kunstmusea</i>	7,8%	7,3%	7,4%	10,6%	11,2%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	9,3%	11,3%	11,1%	12,2%	12,9%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

VLAAMS GEWEST

Aanbod toeristische attracties Vlaamse provincies

Vlaamse provincies	14
Provincie Antwerpen	16
Provincie Limburg	18
Provincie Oost-Vlaanderen	21
Provincie Vlaams-Brabant	24
Provincie West-Vlaanderen	27

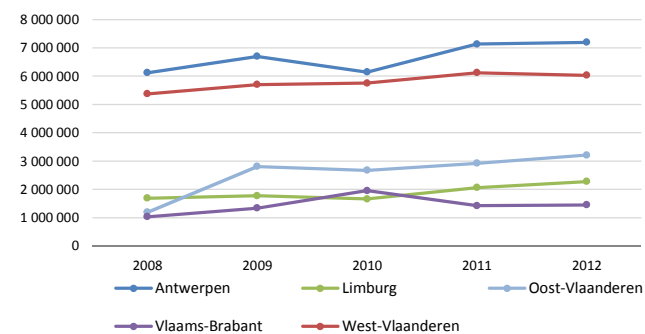
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIES	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Antwerpen	6.118.060	6.700.498	6.145.483	7.132.331	7.197.595	+0,9%	+4,1%
Limburg	1.689.956	1.771.494	1.657.571	2.061.790	2.275.892	+10,4%	+7,7%
Oost-Vlaanderen	1.190.146	2.802.422	2.673.914	2.921.375	3.207.210	+9,8%	+28,1%
Vlaams-Brabant	1.029.520	1.336.059	1.951.528	1.420.311	1.451.607	+2,2%	+9,0%
West-Vlaanderen	5.376.958	5.699.081	5.752.494	6.118.042	6.031.248	-1,4%	+2,9%

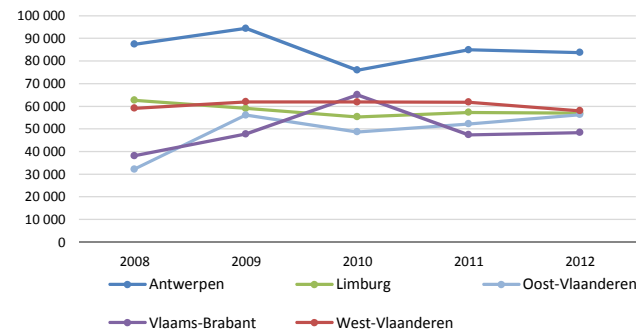
GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIES	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Antwerpen	87.401	94.373	75.870	84.909	83.693	-1,4%	-1,1%
Limburg	62.591	59.050	55.252	57.272	56.897	-0,7%	-2,4%
Oost-Vlaanderen	32.166	56.048	48.617	52.167	56.267	+7,9%	+15,0%
Vlaams-Brabant	38.130	47.716	65.051	47.344	48.387	+2,2%	+6,1%
West-Vlaanderen	59.087	61.947	61.855	61.798	57.993	-6,2%	-0,5%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

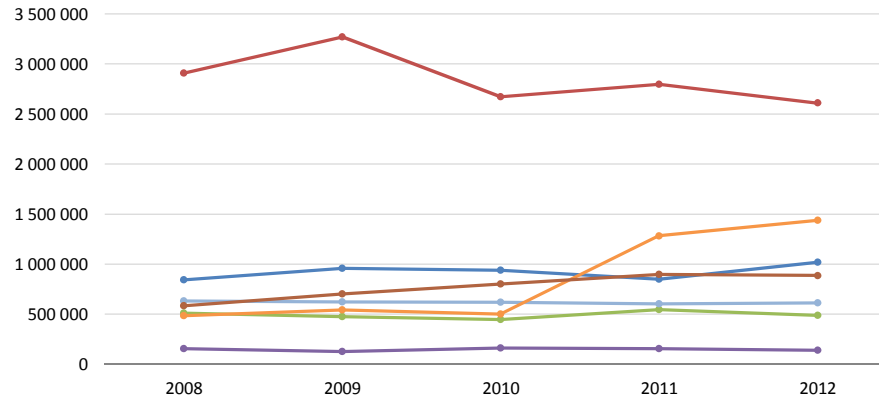
AANTAL ATTRACTIES	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIE ANTWERPEN	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
PROVINCIE ANTWERPEN	70	71	81	84	86	+2	+16
toeristisch-recreatieve attracties	28	28	30	31	32	+1	+4
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	5	5	5	5	5	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	9	9	9	9	10	+1	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	9	9	9	10	10	0	+1
<i>sightseeing</i>	5	5	7	7	7	0	+2
culturele attracties	42	43	51	53	54	+1	+12
<i>erfgoedmusea</i>	21	21	21	22	22	0	+1
<i>kunstmusea</i>	12	12	12	13	14	+1	+2
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	9	10	18	18	18	0	+9

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIE ANTWERPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE ANTWERPEN	6 118 060	6 700 498	6 145 483	7 132 331	7 197 595	+0,9%	+4,1%
toeristisch-recreatieve attracties	4.417.103	4.829.696	4.220.436	4.348.641	4.259.102	-2,1%	-0,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	2.907.855	3.268.042	2.671.890	2.794.736	2.609.133	-6,6%	-2,7%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	842.448	958.113	939.196	850.030	1.020.112	+20,0%	+4,9%
<i>wetenschap en natuur</i>	511.374	476.783	445.958	546.805	489.695	-10,4%	-1,1%
<i>sightseeing</i>	155.426	126.758	163.392	157.070	140.162	-10,8%	-2,6%
culturele attracties	1.700.957	1.870.802	1.925.047	2.783.690	2.938.493	+5,6%	+14,6%
<i>erfgoedmusea</i>	631.366	623.258	621.089	603.571	612.901	+1,5%	-0,7%
<i>kunstmusea</i>	485.095	544.369	501.212	1.282.852	1.438.988	+12,2%	+31,2%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	584.496	703.175	802.746	897.267	886.604	-1,2%	+11,0%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIE ANTWERPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE ANTWERPEN	87.401	94.373	75.870	84.909	83.693	-1,4%	-1,1%
toeristisch-recreatieve attracties	157.754	172.489	140.681	140.279	133.097	-5,1%	-4,2%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	581.571	653.608	534.378	558.947	521.827	-6,6%	-2,7%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	93.605	106.457	104.355	94.448	102.011	+8,0%	+2,2%
<i>wetenschap en natuur</i>	56.819	52.976	49.551	54.681	48.970	-10,4%	-3,6%
<i>sightseeing</i>	31.085	25.352	23.342	22.439	20.023	-10,8%	-10,4%
culturele attracties	40.499	43.507	37.746	52.522	54.417	+3,6%	+7,7%
<i>erfgoedmusea</i>	30.065	29.679	29.576	27.435	27.859	+1,5%	-1,9%
<i>kunstmusea</i>	40.425	45.364	41.768	98.681	102.785	+4,2%	+26,3%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	64.944	70.318	44.597	49.848	49.256	-1,2%	-6,7%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

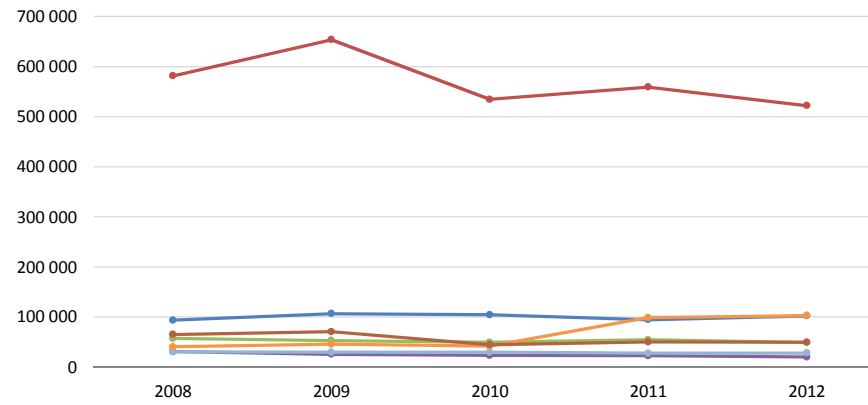
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE ANTWERPEN

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE ANTWERPEN

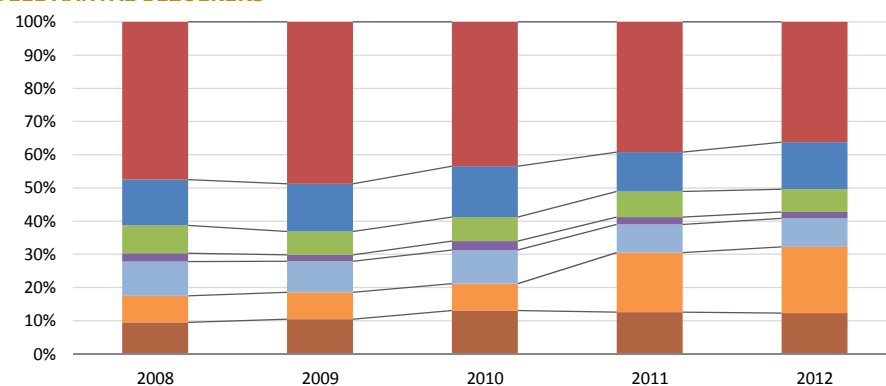

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012
PROVINCIE ANTWERPEN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	72,2%	72,1%	68,7%	61,0%	59,2%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	47,5%	48,8%	43,5%	39,2%	36,3%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	13,8%	14,3%	15,3%	11,9%	14,2%
<i>wetenschap en natuur</i>	8,4%	7,1%	7,3%	7,7%	6,8%
<i>sightseeing</i>	2,5%	1,9%	2,7%	2,2%	1,9%
culturele attracties	27,8%	27,9%	31,3%	39,0%	40,8%
<i>erfgoedmusea</i>	10,3%	9,3%	10,1%	8,5%	8,5%
<i>kunstmusea</i>	7,9%	8,1%	8,2%	18,0%	20,0%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	9,6%	10,5%	13,1%	12,6%	12,3%

PROVINCIE ANTWERPEN

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE ANTWERPEN

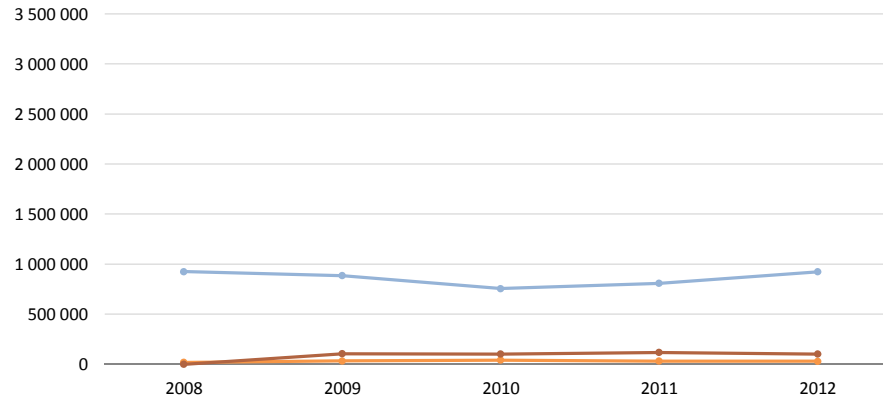
AANTAL ATTRACTIES	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIE LIMBURG	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
PROVINCIE LIMBURG	27	30	30	36	40	+4	+13
toeristisch-recreatieve attracties	9	10	10	15	17	+2	+8
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	3	4	4	5	5	0	+2
<i>wetenschap en natuur</i>	2	2	2	3	5	+2	+3
<i>sightseeing</i>	3	3	3	6	6	0	+3
culturele attracties	18	20	20	21	23	+2	+5
<i>erfgoedmusea</i>	17	18	18	19	21	+2	+4
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	1	1	1	1	0	+1

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIE LIMBURG	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE LIMBURG	1.689.956	1.771.494	1.657.571	2.061.790	2.275.892	+10,4%	+7,7%
toeristisch-recreatieve attracties	746.028	749.496	758.200	1.104.068	1.220.959	+10,6%	+13,1%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	943.928	1.021.998	899.371	957.722	1.054.933	+10,2%	+2,8%
<i>erfgoedmusea</i>	924.799	884.375	755.710	807.155	923.296	+14,4%	0,0%
<i>kunstmusea</i>	19.129	33.304	40.782	32.454	30.383	-6,4%	+12,3%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	104.319	102.879	118.113	101.254	-14,3%	-

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	PROVINCIE LIMBURG	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE LIMBURG	62.591	59.050	55.252	57.272	56.897	-0,7%	-2,4%
toeristisch-recreatieve attracties	82.892	74.950	75.820	73.605	71.821	-2,4%	-3,5%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	52.440	51.100	44.969	45.606	45.867	+0,6%	-3,3%
<i>erfgoedmusea</i>	54.400	49.132	41.984	42.482	43.966	+3,5%	-5,2%
<i>kunstmusea</i>	19.129	33.304	40.782	32.454	30.383	-6,4%	+12,3%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	-	104.319	102.879	118.113	101.254	-14,3%	-

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

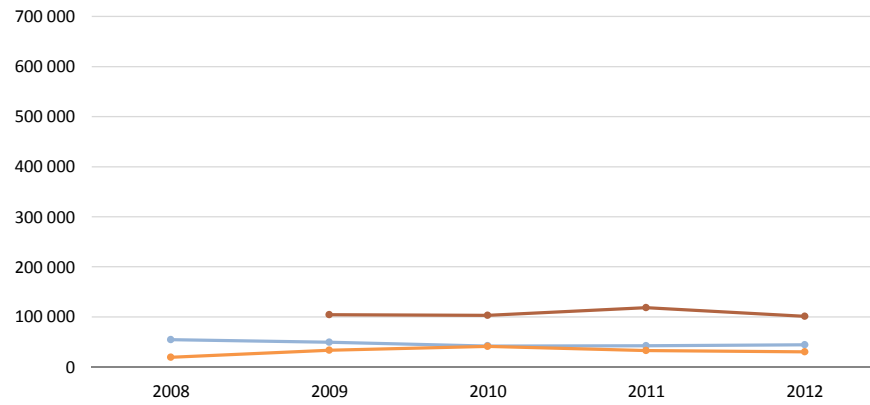
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE LIMBURG

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE LIMBURG

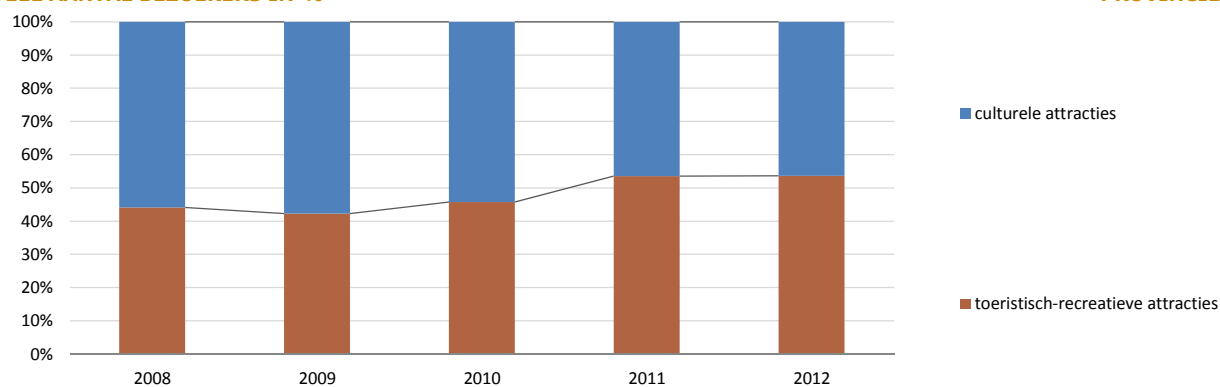
AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE LIMBURG

	2008	2009	2010	2011	2012
PROVINCIE LIMBURG	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	44,1%	42,3%	45,7%	53,5%	53,6%
zoos, dieren-, pret- en themaparken	-	-	-	-	-
recreatieparken en waterplezier	-	-	-	-	-
wetenschap en natuur	-	-	-	-	-
sightseeing	-	-	-	-	-
culturele attracties	55,9%	57,7%	54,3%	46,5%	46,4%
erfgoedmusea	54,7%	49,9%	45,6%	39,1%	40,6%
kunstmusea	1,1%	1,9%	2,5%	1,6%	1,3%
niet-museale erfgoedattracties	0,0%	5,9%	6,2%	5,7%	4,4%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

PROVINCIE LIMBURG

TOTAAL AANTAL ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN		
					2012	Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	37	50	55	56	57	+1	+20
toeristisch-recreatieve attracties	3	9	12	12	13	+1	+10
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	5	7	7	8	+1	+8
<i>wetenschap en natuur</i>	3	4	5	5	5	0	+2
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	34	41	43	44	44	0	+10
<i>erfgoedmusea</i>	18	19	21	22	22	0	+4
<i>kunstmusea</i>	8	8	8	8	8	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	8	14	14	14	14	0	+6

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

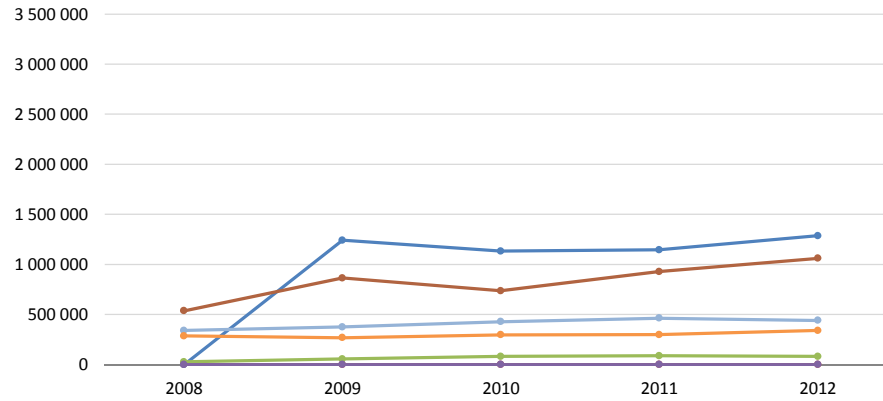
	2008	2009	2010	2011	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN		
					2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	1.190.146	2.802.422	2.673.914	2.921.375	3.207.210	+9,8%	+28,1%
toeristisch-recreatieve attracties	26.726	1.296.647	1.213.166	1.232.915	1.366.300	+10,8%	+167,4%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	1.240.999	1.132.575	1.145.198	1.285.176	+12,2%	-
<i>wetenschap en natuur</i>	26.726	55.648	80.591	87.717	81.124	-7,5%	+32,0%
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	-	-
culturele attracties	1.163.420	1.505.775	1.460.748	1.688.460	1.840.910	+9,0%	+12,2%
<i>erfgoedmusea</i>	340.309	374.319	427.455	463.647	439.982	-5,1%	+6,6%
<i>kunstmusea</i>	286.182	267.619	297.147	297.588	339.641	+14,1%	+4,4%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	536.929	863.837	736.146	927.225	1.061.287	+14,5%	+18,6%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN		
					2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	32.166	56.048	48.617	52.167	56.267	+7,9%	+15,0%
toeristisch-recreatieve attracties	8.909	144.072	101.097	102.743	105.100	+2,3%	+85,3%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	248.200	161.796	163.600	160.647	-1,8%	-
<i>wetenschap en natuur</i>	8.909	13.912	16.118	17.543	16.225	-7,5%	+16,2%
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	34.218	36.726	33.971	38.374	41.839	+9,0%	+5,2%
<i>erfgoedmusea</i>	18.906	19.701	20.355	21.075	19.999	-5,1%	+1,4%
<i>kunstmusea</i>	35.773	33.452	37.143	37.199	42.455	+14,1%	+4,4%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	67.116	61.703	52.582	66.230	75.806	+14,5%	+3,1%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

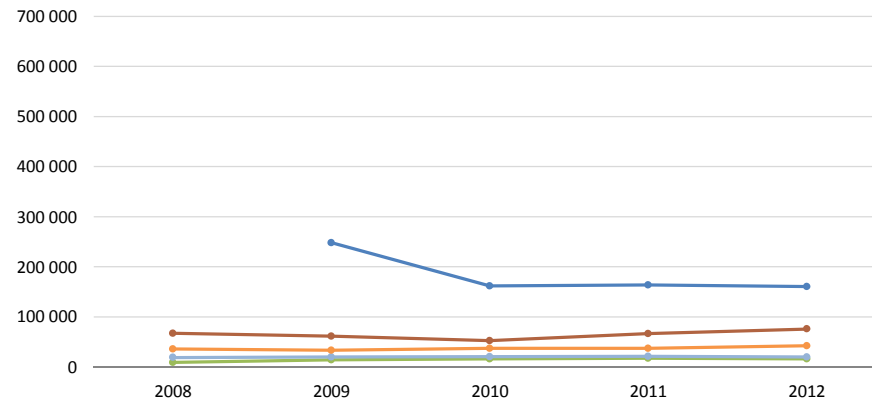
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

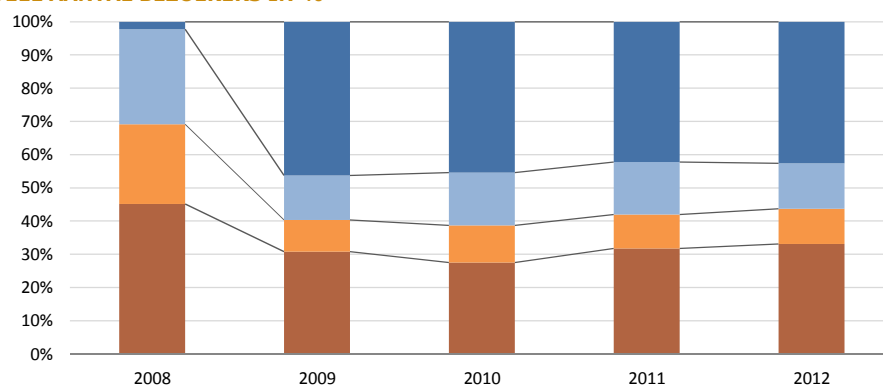
- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

	2008	2009	2010	2011	2012
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	2,2%	46,3%	45,4%	42,2%	42,6%
zoos, dieren-, pret- en themaparken	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
recreatieparken en waterplezier	0,0%	44,3%	42,4%	39,2%	40,1%
wetenschap en natuur	2,2%	2,0%	3,0%	3,0%	2,5%
sightseeing	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
culturele attracties	97,8%	53,7%	54,6%	57,8%	57,4%
erfgoedmusea	28,6%	13,4%	16,0%	15,9%	13,7%
kunstmusea	24,0%	9,5%	11,1%	10,2%	10,6%
niet-museale erfgoedattracties	45,1%	30,8%	27,5%	31,7%	33,1%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

- toeristisch-recreatieve attracties
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

AANTAL ATTRACTIES

					PROVINCIE VLAAMS-BRABANT		
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	27	28	30	30	30	0	+3
toeristisch-recreatieve attracties	7	7	9	9	9	0	+2
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	3	3	5	5	5	0	+2
<i>wetenschap en natuur</i>	4	4	4	4	4	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	20	21	21	21	21	0	+1
<i>erfgoedmusea</i>	11	12	12	12	12	0	+1
<i>kunstmusea</i>	3	3	3	3	3	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	6	6	6	6	6	0	0

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

					PROVINCIE VLAAMS-BRABANT		
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	1.029.520	1.336.059	1.951.528	1.420.311	1.451.607	+2,2%	+9,0%
toeristisch-recreatieve attracties	691.846	817.193	1.440.630	964.932	989.174	+2,5%	+9,3%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	390.540	472.658	1.122.766	608.175	711.612	+17,0%	+16,2%
<i>wetenschap en natuur</i>	301.306	344.535	317.864	356.757	277.562	-22,2%	-2,0%
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	-	-
culturele attracties	337.674	518.866	510.898	455.379	462.433	+1,5%	+8,2%
<i>erfgoedmusea</i>	241.796	427.059	419.144	372.472	361.727	-2,9%	+10,6%
<i>kunstmusea</i>	37.808	32.314	28.949	25.912	30.349	+17,1%	-5,3%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	58.070	59.493	62.805	56.995	70.357	+23,4%	+4,9%

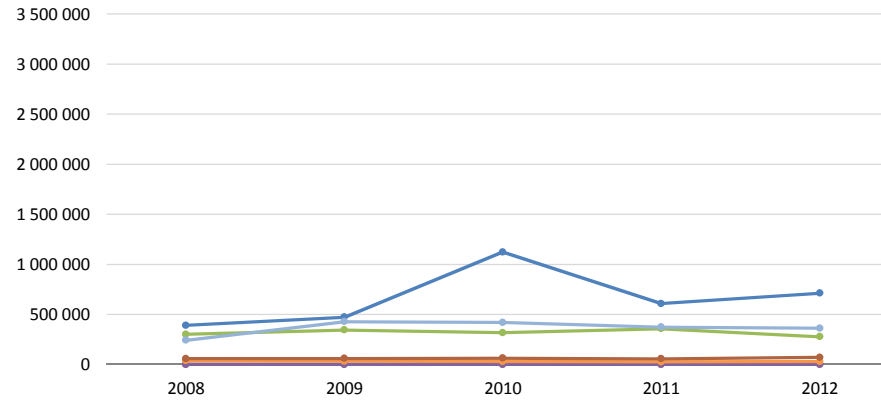
GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

					PROVINCIE VLAAMS-BRABANT		
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	38.130	47.716	65.051	47.344	48.387	+2,2%	+6,1%
toeristisch-recreatieve attracties	98.835	116.742	160.070	107.215	109.908	+2,5%	+2,7%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	130.180	157.553	224.553	121.635	142.322	+17,0%	+2,3%
<i>wetenschap en natuur</i>	75.327	86.134	79.466	89.189	69.391	-22,2%	-2,0%
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	16.884	24.708	24.328	21.685	22.021	+1,5%	+6,9%
<i>erfgoedmusea</i>	21.981	35.588	34.929	31.039	30.144	-2,9%	+8,2%
<i>kunstmusea</i>	12.603	10.771	9.650	8.637	10.116	+17,1%	-5,3%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	9.678	9.916	10.468	9.499	11.726	+23,4%	+4,9%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

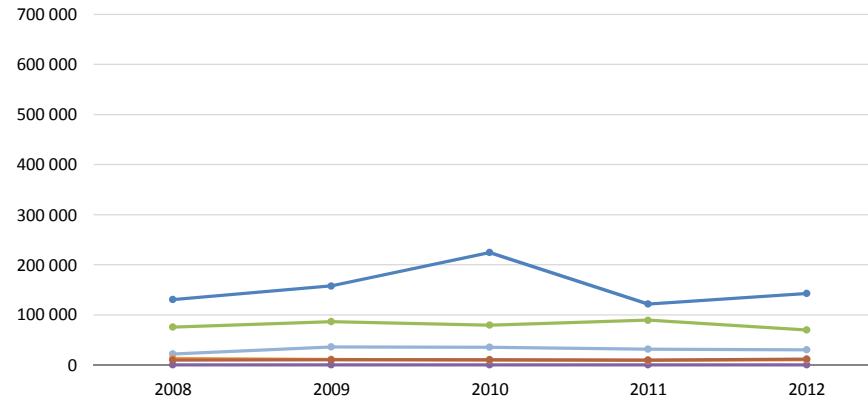
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

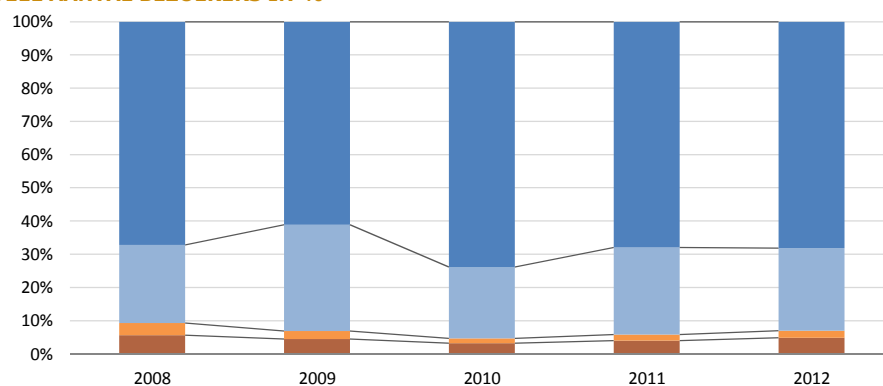

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	67,2%	61,2%	73,8%	67,9%	68,1%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	37,9%	35,4%	57,5%	42,8%	49,0%
<i>wetenschap en natuur</i>	29,3%	25,8%	16,3%	25,1%	19,1%
<i>sightseeing</i>	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
culturele attracties	32,8%	38,8%	26,2%	32,1%	31,9%
<i>erfgoedmusea</i>	23,5%	32,0%	21,5%	26,2%	24,9%
<i>kunstmusea</i>	3,7%	2,4%	1,5%	1,8%	2,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	5,6%	4,5%	3,2%	4,0%	4,8%

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

AANTAL ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	PROVINCIE WEST-VLAANDEREN		
					2012	Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	91	92	93	99	104	+5	+13
toeristisch-recreatieve attracties	24	24	25	27	28	+1	+4
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	6	6	6	6	6	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	9	9	9	10	11	+1	+2
<i>sightseeing</i>	7	7	8	9	9	0	+2
culturele attracties	67	68	68	72	76	+4	+9
<i>erfgoedmusea</i>	49	50	50	54	57	+3	+8
<i>kunstmusea</i>	10	10	10	10	10	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	8	8	8	8	9	+1	+1

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

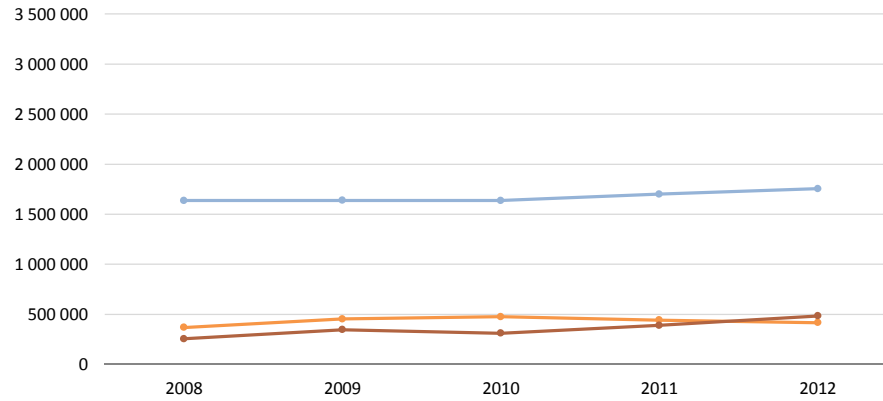
	2008	2009	2010	2011	PROVINCIE WEST-VLAANDEREN		
					2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	5.376.958	5.699.081	5.752.494	6.118.042	6.031.248	-1,4%	+2,9%
toeristisch-recreatieve attracties	3.115.354	3.258.367	3.326.717	3.583.032	3.372.780	-5,9%	+2,0%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	2.261.604	2.440.714	2.425.777	2.535.010	2.658.468	+4,9%	+4,1%
<i>erfgoedmusea</i>	1.636.089	1.638.698	1.636.843	1.701.477	1.755.956	+3,2%	+1,8%
<i>kunstmusea</i>	369.901	455.018	476.656	442.923	417.579	-5,7%	+3,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	255.614	346.998	312.278	390.610	484.933	+24,1%	+17,4%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	PROVINCIE WEST-VLAANDEREN		
					2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	59.087	61.947	61.855	61.798	57.993	-6,2%	-0,5%
toeristisch-recreatieve attracties	129.806	135.765	133.069	132.705	120.456	-9,2%	-1,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	33.755	35.893	35.673	35.208	34.980	-0,6%	+0,9%
<i>erfgoedmusea</i>	33.390	32.774	32.737	31.509	30.806	-2,2%	-2,0%
<i>kunstmusea</i>	36.990	45.502	47.666	44.292	41.758	-5,7%	+3,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	31.952	43.375	39.035	48.826	53.881	+10,4%	+14,0%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

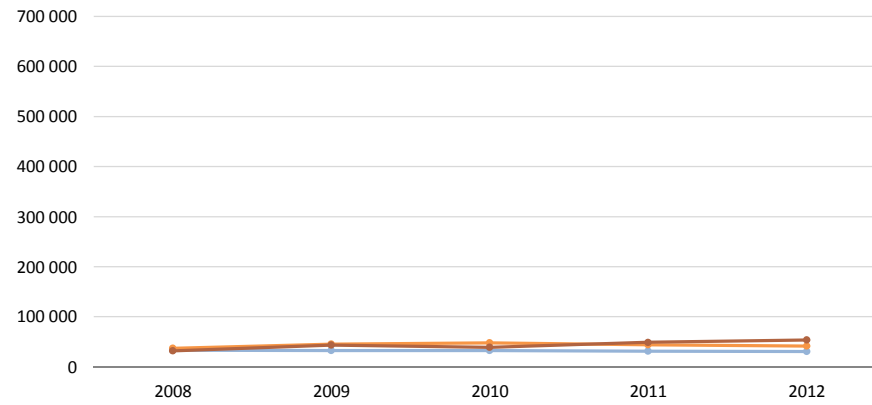
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

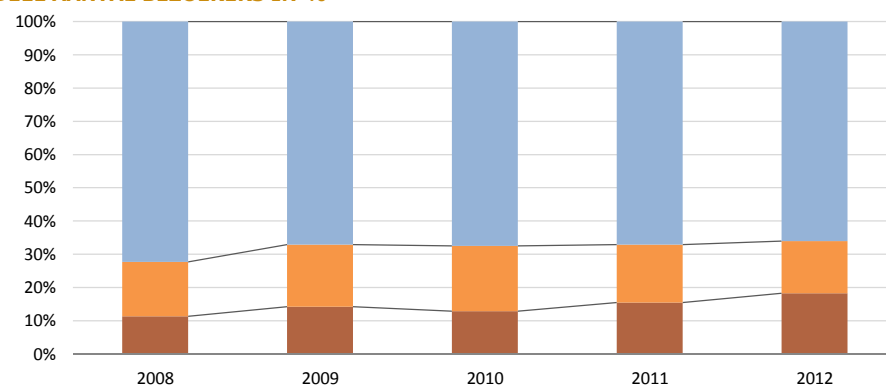

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

	2008	2009	2010	2011	2012
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	57,9%	57,2%	57,8%	58,6%	55,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-
culturele attracties	42,1%	42,8%	42,2%	41,4%	44,1%
<i>erfgoedmusea</i>	30,4%	28,8%	28,5%	27,8%	29,1%
<i>kunstmusea</i>	6,9%	8,0%	8,3%	7,2%	6,9%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	4,8%	6,1%	5,4%	6,4%	8,0%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

Aanbod toeristische attracties Kunststeden, Kust, Vlaamse Regio's

Kunststeden	32
Kust	34
Vlaamse Regio's	37

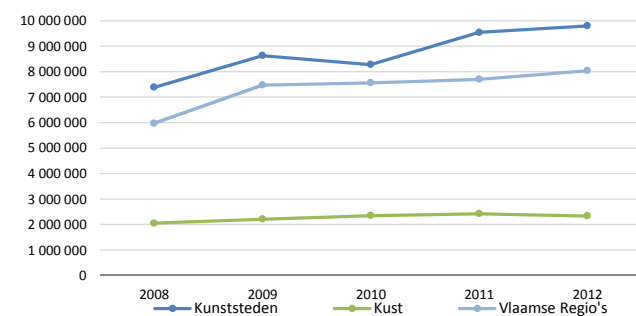
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

	KUNSTSTEDEN, KUST EN VLAAMSE REGIO'S					Trend	
	2008	2009	2010	2011	2012	2011-2012	GJG* 2008-2012
Kunststeden	7.387.009	8.627.444	8.279.368	9.538.477	9.799.201	+2,7%	+7,3%
Kust	2.048.149	2.205.421	2.344.332	2.418.315	2.333.229	-3,5%	+3,3%
Vlaamse Regio's	5.969.482	7.476.689	7.557.290	7.697.057	8.031.122	+4,3%	+7,7%

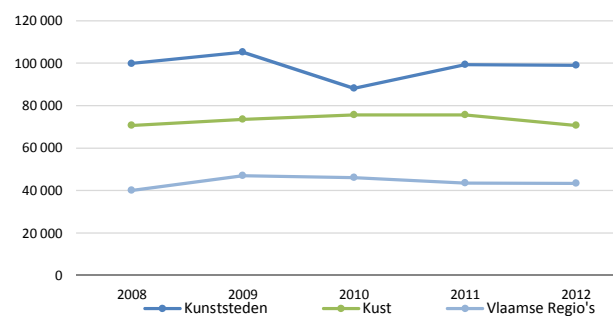
GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	KUNSTSTEDEN, KUST EN VLAAMSE REGIO'S					Trend	
	2008	2009	2010	2011	2012	2011-2012	GJG* 2008-2012
Kunststeden	99.824	105.213	88.078	99.359	98.982	-0,4%	-0,2%
Kust	70.626	73.514	75.624	75.572	70.704	-6,4%	+0,0%
Vlaamse Regio's	40.064	47.023	46.081	43.486	43.411	-0,2%	+2,0%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

AANTAL ATTRACTIES	2008	2009	2010	2011	2012	KUNSTSTEDEN	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
KUNSTSTEDEN	74	82	94	96	99	+3	+25
toeristisch-recreatieve attracties	13	14	17	17	18	+1	+5
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	4	4	4	4	4	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1	2	3	3	4	+1	+3
<i>wetenschap en natuur</i>	3	3	3	3	3	0	0
<i>sightseeing</i>	5	5	7	7	7	0	+2
culturele attracties	61	68	77	79	81	+2	+20
<i>erfgoedmusea</i>	28	30	31	33	34	+1	+6
<i>kunstmusea</i>	17	17	17	17	18	+1	+1
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	16	21	29	29	29	0	+13

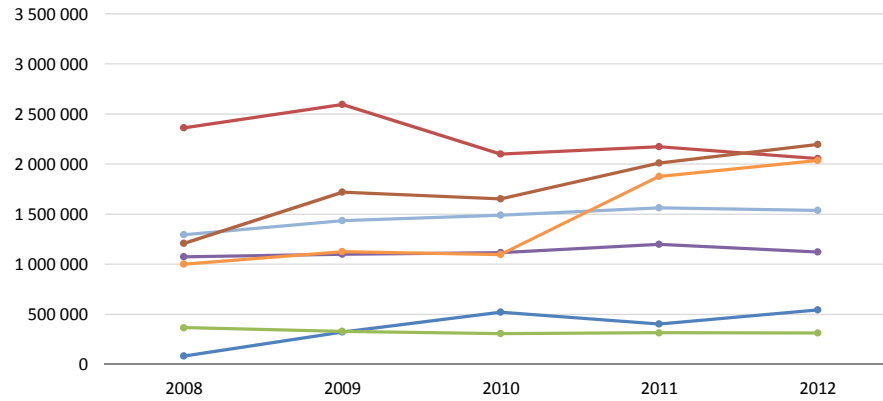
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	KUNSTSTEDEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
KUNSTSTEDEN	7.387.009	8.627.444	8.279.368	9.538.477	9.799.201	+2,7%	+7,3%
toeristisch-recreatieve attracties	3.883.752	4.349.460	4.043.250	4.088.008	4.031.936	-1,4%	+0,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	2.362.297	2.596.053	2.100.650	2.172.084	2.054.451	-5,4%	-3,4%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	82.218	323.997	521.240	403.444	542.757	+34,5%	+60,3%
<i>wetenschap en natuur</i>	365.862	329.984	306.897	314.888	314.159	-0,2%	-3,7%
<i>sightseeing</i>	1.073.375	1.099.426	1.114.463	1.197.592	1.120.569	-6,4%	+1,1%
culturele attracties	3.503.257	4.277.984	4.236.118	5.450.469	5.767.265	+5,8%	+13,3%
<i>erfgoedmusea</i>	1.294.393	1.435.249	1.487.980	1.563.842	1.536.872	-1,7%	+4,4%
<i>kunstmusea</i>	1.000.265	1.124.706	1.095.629	1.876.461	2.035.187	+8,5%	+19,4%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	1.208.599	1.718.029	1.652.509	2.010.166	2.195.206	+9,2%	+16,1%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	KUNSTSTEDEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
KUNSTSTEDEN	99.824	105.213	88.078	99.359	98.982	-0,4%	-0,2%
toeristisch-recreatieve attracties	298.750	310.676	237.838	240.471	223.996	-6,9%	-6,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	590.574	649.013	525.163	543.021	513.613	-5,4%	-3,4%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	82.218	161.999	173.747	134.481	135.689	+0,9%	+13,3%
<i>wetenschap en natuur</i>	121.954	109.995	102.299	104.963	104.720	-0,2%	-3,7%
<i>sightseeing</i>	214.675	219.885	159.209	171.085	160.081	-6,4%	-7,1%
culturele attracties	57.430	62.912	55.015	68.993	71.201	+3,2%	+5,5%
<i>erfgoedmusea</i>	46.228	47.842	47.999	47.389	45.202	-4,6%	-0,6%
<i>kunstmusea</i>	58.839	66.159	64.449	110.380	113.066	+2,4%	+17,7%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	75.537	81.811	56.983	69.316	75.697	+9,2%	+0,1%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

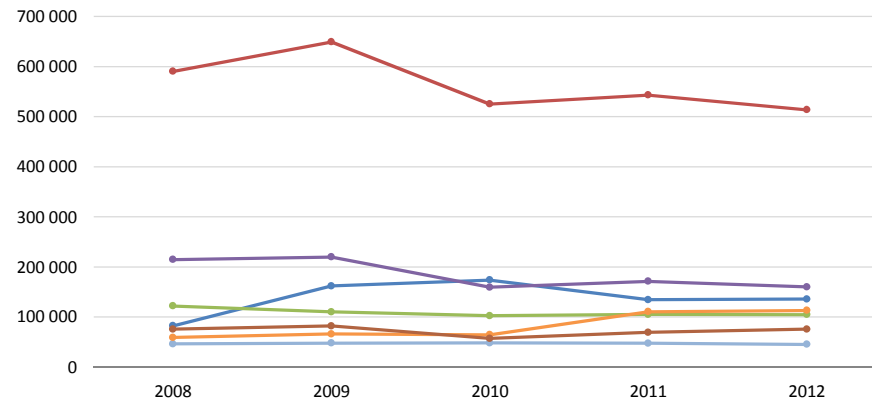
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

KUNSTSTEDEN

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

KUNSTSTEDEN

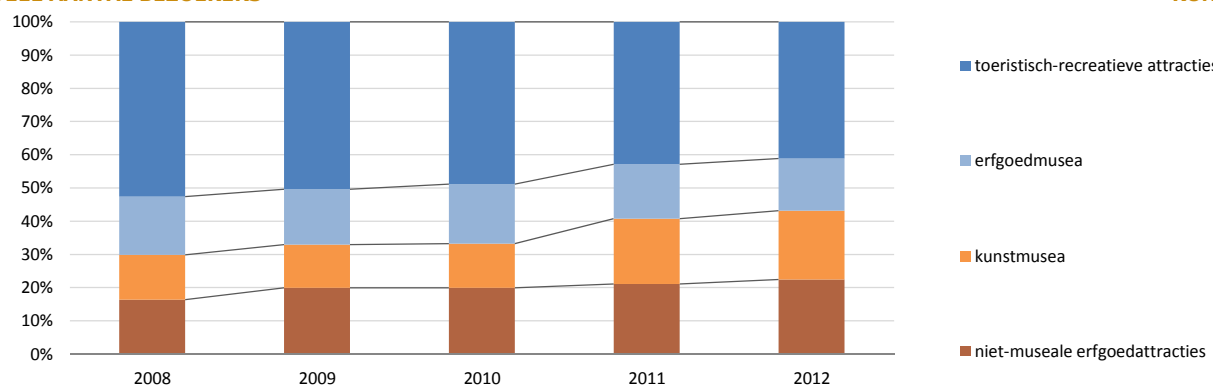
- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012
KUNSTSTEDEN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	52,6%	50,4%	48,8%	42,9%	41,1%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	32,0%	30,1%	25,4%	22,8%	21,0%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1,1%	3,8%	6,3%	4,2%	5,5%
<i>wetenschap en natuur</i>	5,0%	3,8%	3,7%	3,3%	3,2%
<i>sightseeing</i>	14,5%	12,7%	13,5%	12,6%	11,4%
culturele attracties	47,4%	49,6%	51,2%	57,1%	58,9%
<i>erfgoedmusea</i>	17,5%	16,6%	18,0%	16,4%	15,7%
<i>kunstmusea</i>	13,5%	13,0%	13,2%	19,7%	20,8%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	16,4%	19,9%	20,0%	21,1%	22,4%

KUNSTSTEDEN

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

KUNSTSTEDEN

AANTAL ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	KUST Trend 2008-2012
KUST	29	30	31	32	33	+1	+4
toeristisch-recreatieve attracties	12	12	13	13	14	+1	+2
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	5	5	5	5	5	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	4	4	4	4	5	+1	+1
<i>sightseeing</i>	3	3	4	4	4	0	+1
culturele attracties	17	18	18	19	19	0	+2
<i>erfgoedmusea</i>	11	12	12	13	13	0	+2
<i>kunstmusea</i>	3	3	3	3	3	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	3	3	3	3	3	0	0

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

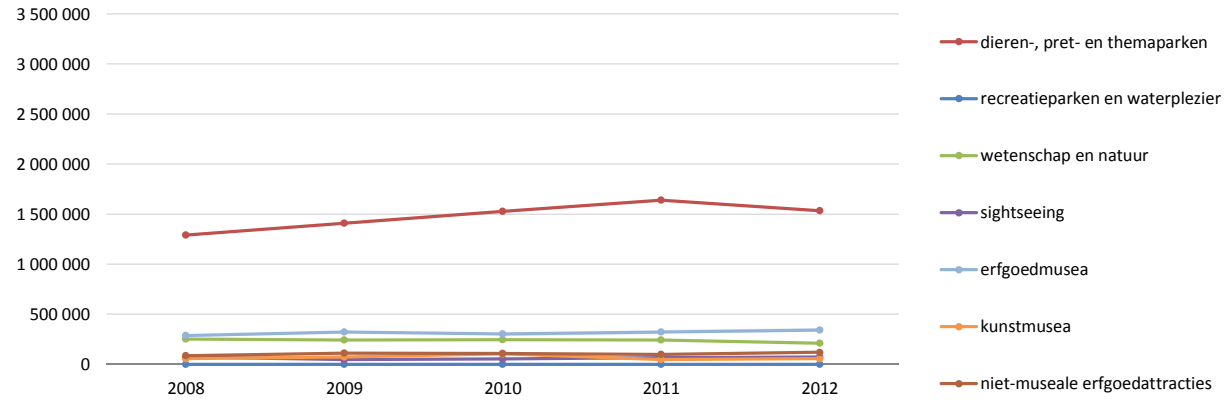
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	KUST GJG* 2008-2012
KUST	2.048.149	2.205.421	2.344.332	2.418.315	2.333.229	-3,5%	+3,3%
toeristisch-recreatieve attracties	1.616.532	1.696.929	1.826.809	1.949.710	1.815.883	-6,9%	+2,9%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	1.290.651	1.408.441	1.527.402	1.639.883	1.532.984	-6,5%	+4,4%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	251.346	242.612	247.138	243.023	209.691	-13,7%	-4,4%
<i>sightseeing</i>	74.535	45.876	52.269	66.804	73.208	+9,6%	-0,4%
culturele attracties	431.617	508.492	517.523	468.605	517.346	+10,4%	+4,6%
<i>erfgoedmusea</i>	288 567	322 610	304 361	321 590	342 411	+6,5%	+4,4%
<i>kunstmusea</i>	55 841	73 689	103 835	47 295	55 590	+17,5%	-0,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	87 209	112 193	109 327	99 720	119 345	+19,7%	+8,2%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	KUST GJG* 2008-2012
KUST	70.626	73.514	75.624	75.572	70.704	-6,4%	+0,0%
toeristisch-recreatieve attracties	134.711	141.411	140.524	149.978	129.706	-13,5%	-0,9%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	258.130	281.688	305.480	327.977	306.597	-6,5%	+4,4%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	62.837	60.653	61.785	60.756	41.938	-31,0%	-9,6%
<i>sightseeing</i>	24.845	15.292	13.067	16.701	18.302	+9,6%	-7,4%
culturele attracties	25.389	28.250	28.751	24.663	27.229	+10,4%	+1,8%
<i>erfgoedmusea</i>	26 233	28 884	25 363	24 738	26 339	+6,5%	+0,1%
<i>kunstmusea</i>	18 614	24 563	34 612	15 765	18 530	+17,5%	-0,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	29 070	37 398	36 442	33 240	39 782	+19,7%	+8,2%

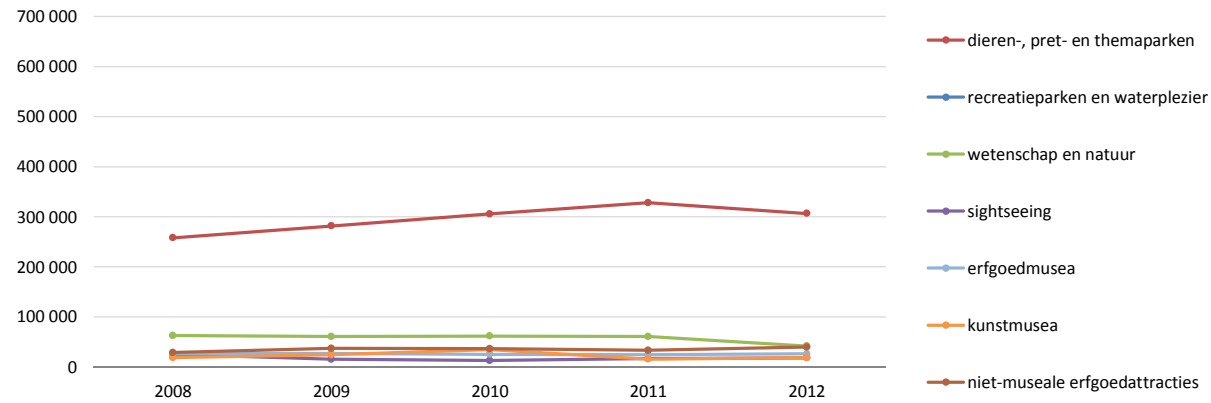
* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

KUST

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

KUST

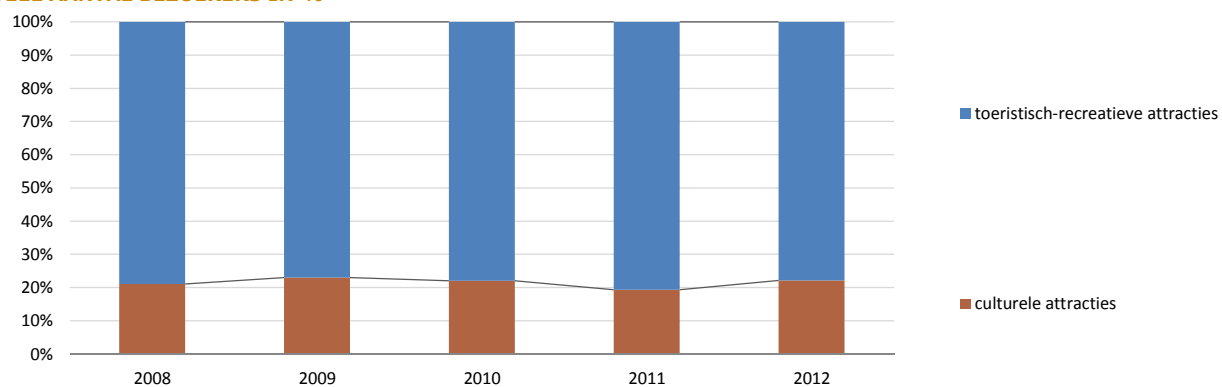
AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

KUST

	2008	2009	2010	2011	2012
KUST	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	78,9%	76,9%	77,9%	80,6%	77,8%
zoos, dieren-, pret- en themaparken	63,0%	63,9%	65,2%	67,8%	65,7%
recreatieparken en waterplezier	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
wetenschap en natuur	12,3%	11,0%	10,5%	10,0%	9,0%
sightseeing	3,6%	2,1%	2,2%	2,8%	3,1%
culturele attracties	21,1%	23,1%	22,1%	19,4%	22,2%
erfgoedmusea	14,1%	14,6%	13,0%	13,3%	14,7%
kunstmusea	2,7%	3,3%	4,4%	2,0%	2,4%
niet-museale erfgoedattracties	4,3%	5,1%	4,7%	4,1%	5,1%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

KUST

TOTAAL AANTAL ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
VLAAMSE REGIO'S	149	159	164	177	185	+8	+36
toeristisch-recreatieve attracties	46	52	56	64	67	+3	+21
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	3	3	3	3	3	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	16	21	24	25	26	+1	+10
<i>wetenschap en natuur</i>	20	21	22	25	27	+2	+7
<i>sightseeing</i>	7	7	7	11	11	0	+4
culturele attracties	103	107	108	113	118	+5	+15
<i>erfgoedmusea</i>	77	78	79	83	87	+4	+10
<i>kunstmusea</i>	14	14	14	15	15	0	+1
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	12	15	15	15	16	+1	+4

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

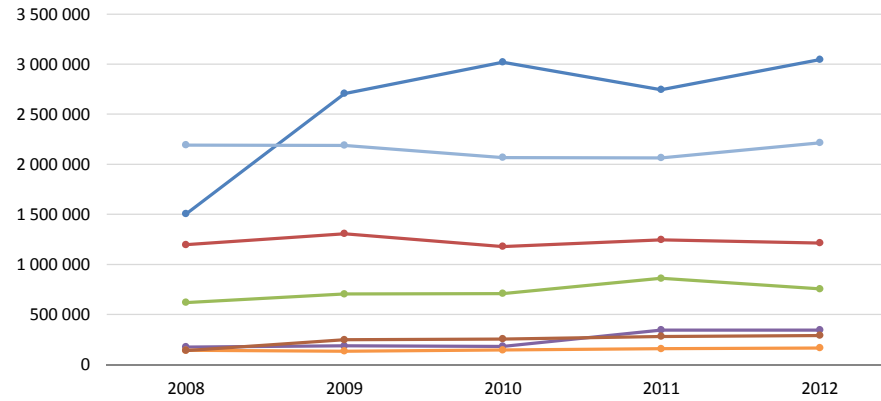
	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
VLAAMSE REGIO'S	5.969.482	7.476.689	7.557.290	7.697.057	8.031.122	+4,3%	+7,7%
toeristisch-recreatieve attracties	3.496.773	4.905.010	5.089.090	5.195.870	5.360.496	+3,2%	+11,3%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	1.195.913	1.307.158	1.178.126	1.244.877	1.214.195	-2,5%	+0,4%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1.505.378	2.707.516	3.018.850	2.745.950	3.045.702	+10,9%	+19,3%
<i>wetenschap en natuur</i>	620.208	704.400	709.754	860.503	755.274	-12,2%	+5,0%
<i>sightseeing</i>	175.274	185.936	182.360	344.540	345.325	+0,2%	+18,5%
culturele attracties	2.472.709	2.571.679	2.468.200	2.501.187	2.670.626	+6,8%	+1,9%
<i>erfgoedmusea</i>	2.191.399	2.189.850	2.067.900	2.062.890	2.214.579	+7,4%	+0,3%
<i>kunstmusea</i>	142.009	134.229	145.282	157.973	166.163	+5,2%	+4,0%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	139.301	247.600	255.018	280.324	289.884	+3,4%	+20,1%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
VLAAMSE REGIO'S	40.064	47.023	46.081	43.486	43.411	-0,2%	+2,0%
toeristisch-recreatieve attracties	76.017	94.327	90.877	81.185	80.007	-1,5%	+1,3%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	398.638	435.719	392.709	414.959	404.732	-2,5%	+0,4%
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	94.086	128.929	125.785	109.838	117.142	+6,7%	+5,6%
<i>wetenschap en natuur</i>	31.010	33.543	32.262	34.420	27.973	-18,7%	-2,5%
<i>sightseeing</i>	25.039	26.562	26.051	31.322	31.393	+0,2%	+5,8%
culturele attracties	24.007	24.034	22.854	22.134	22.632	+2,3%	-1,5%
<i>erfgoedmusea</i>	28.460	28.075	26.176	24.854	25.455	+2,4%	-2,8%
<i>kunstmusea</i>	10.144	9.588	10.377	10.532	11.078	+5,2%	+2,2%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	11.608	16.507	17.001	18.688	18.118	-3,1%	+11,8%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

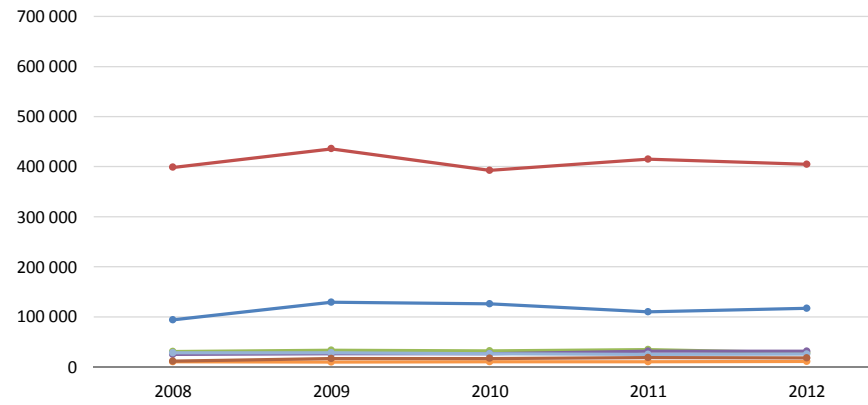
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

VLAAMSE REGIO'S

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

VLAAMSE REGIO'S

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

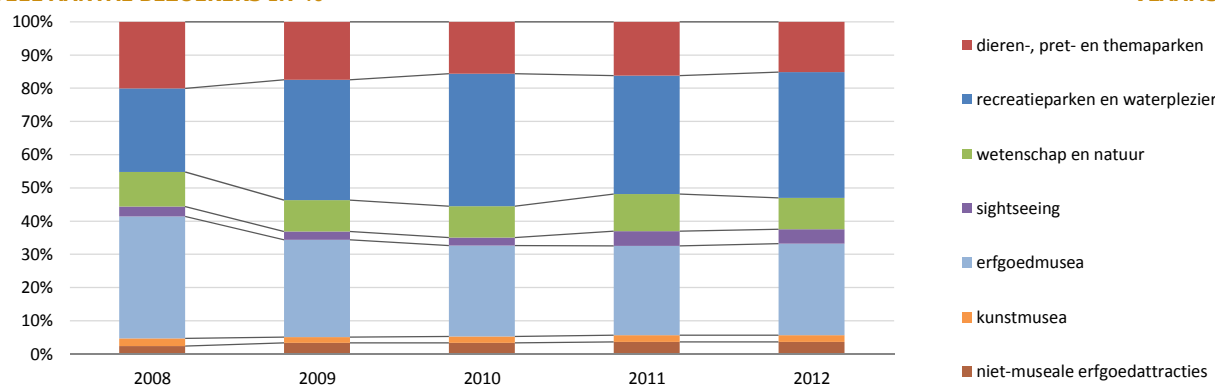
AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

VLAAMSE REGIO'S

	2008	2009	2010	2011	2012
VLAAMSE REGIO'S	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	58,6%	65,6%	67,3%	67,5%	66,7%
zoos, dieren-, pret- en themaparken	20,0%	17,5%	15,6%	16,2%	15,1%
recreatieparken en waterplezier	25,2%	36,2%	39,9%	35,7%	37,9%
wetenschap en natuur	10,4%	9,4%	9,4%	11,2%	9,4%
sightseeing	2,9%	2,5%	2,4%	4,5%	4,3%
culturele attracties	41,4%	34,4%	32,7%	32,5%	33,3%
erfgoedmusea	36,7%	29,3%	27,4%	26,8%	27,6%
kunstmusea	2,4%	1,8%	1,9%	2,1%	2,1%
niet-museale erfgoedattracties	2,3%	3,3%	3,4%	3,6%	3,6%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

VLAAMSE REGIO'S

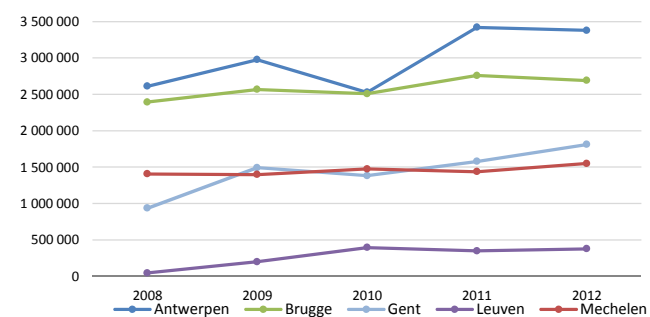
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	KUNSTSTEDEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Antwerpen	2.608.936	2.974.847	2.525.396	3.417.950	3.377.406	-1,2%	+6,7%
Brugge	2.392.415	2.565.526	2.506.786	2.757.977	2.689.186	-2,5%	+3,0%
Gent	935.968	1.490.927	1.380.587	1.577.880	1.809.143	+14,7%	+17,9%
Leuven	43.344	198.831	393.061	348.079	375.621	+7,9%	+71,6%
Mechelen	1.406.346	1.397.313	1.473.538	1.436.591	1.547.845	+7,7%	+2,4%

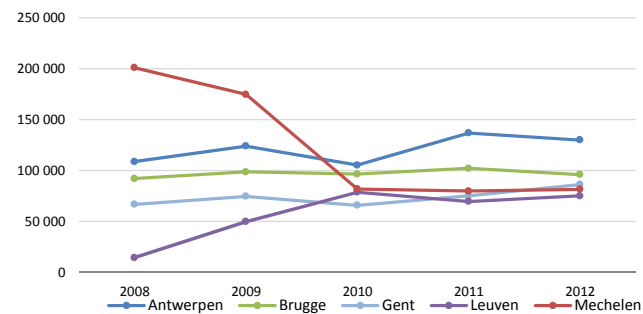
GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	KUNSTSTEDEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Antwerpen	108.706	123.952	105.225	136.718	129.900	-5,0%	+4,6%
Brugge	92.016	98.674	96.415	102.147	96.042	-6,0%	+1,1%
Gent	66.855	74.546	65.742	75.137	86.150	+14,7%	+6,5%
Leuven	14.448	49.708	78.612	69.616	75.124	+7,9%	+51,0%
Mechelen	200.907	174.664	81.863	79.811	81.466	+2,1%	-20,2%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

Aanbod toeristische attracties Kunststeden

Antwerpen	43
Brugge	46
Gent	49
Leuven	52
Mechelen	53

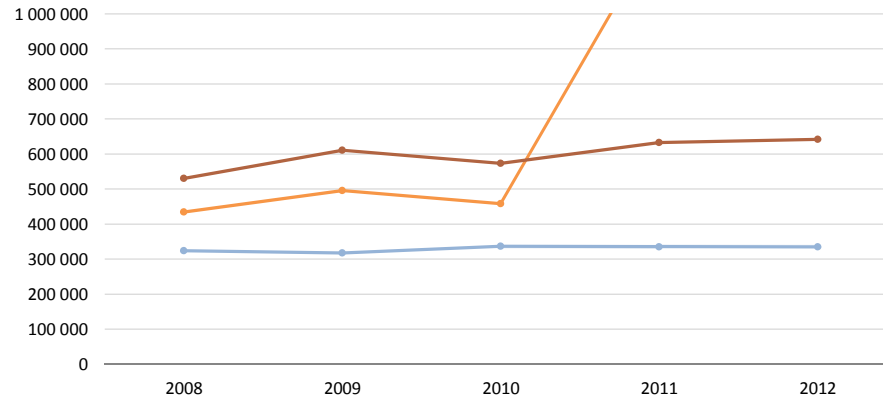
AANTAL ATTRACTIES	2008	2009	2010	2011	2012	ANTWERPEN	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
ANTWERPEN	24	24	24	25	26	+1	+2
toeristisch-recreatieve attracties	5	5	5	5	6	+1	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	1	+1	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	2	2	2	2	2	0	0
culturele attracties	19	19	19	20	20	0	+1
<i>erfgoedmusea</i>	7	7	7	7	7	0	0
<i>kunstmusea</i>	6	6	6	7	7	0	+1
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	6	6	6	6	6	0	0

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	ANTWERPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
ANTWERPEN	2.608.936	2.974.847	2.525.396	3.417.950	3.377.406	-1,2%	+6,7%
toeristisch-recreatieve attracties	1.320.321	1.550.290	1.156.130	1.211.081	1.035.616	-14,5%	-5,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	1.288.615	1.424.557	1.369.266	2.206.869	2.341.790	+6,1%	+16,1%
<i>erfgoedmusea</i>	324 245	318 088	336 784	335 493	335 193	-0,1%	+0,8%
<i>kunstmusea</i>	434 264	495 677	458 729	1 238 634	1 364 819	+10,2%	+33,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	530 106	610 792	573 753	632 742	641 778	+1,4%	+4,9%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	ANTWERPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
ANTWERPEN	108.706	123.952	105.225	136.718	129.900	-5,0%	+4,6%
toeristisch-recreatieve attracties	264.064	310.058	231.226	242.216	172.603	-28,7%	-10,1%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	67.822	74.977	72.067	110.343	117.090	+6,1%	+14,6%
<i>erfgoedmusea</i>	46.321	45.441	48.112	47.928	47.885	-0,1%	+0,8%
<i>kunstmusea</i>	72.377	82.613	76.455	176.948	194.974	+10,2%	+28,1%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	88.351	101.799	95.626	105.457	106.963	+1,4%	+4,9%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

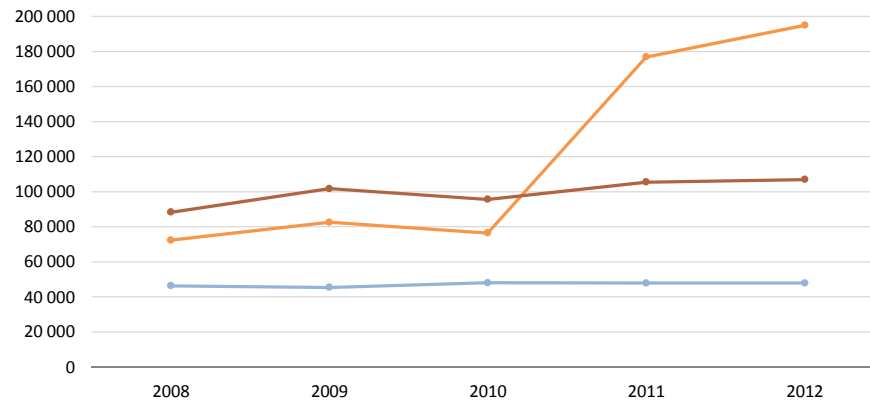
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

ANTWERPEN

- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

ANTWERPEN

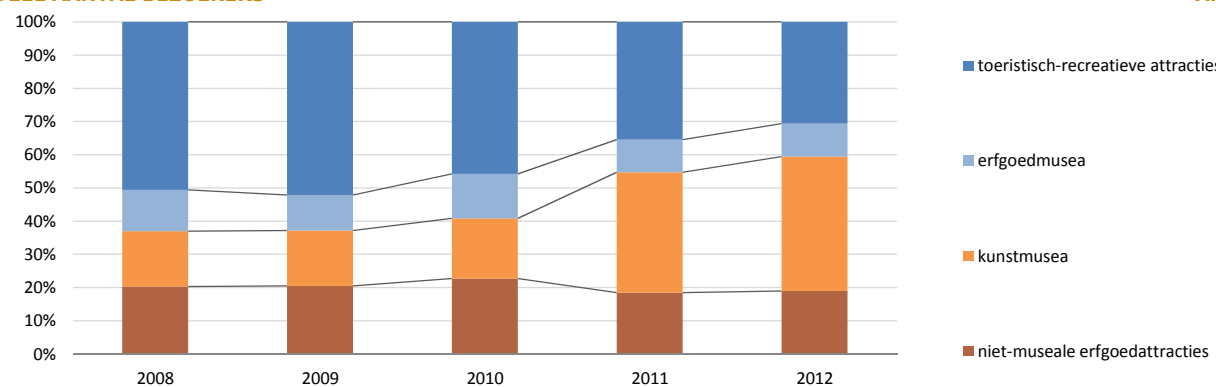
- dieren-, pret- en themaparken
- recreatieparken en waterplezier
- wetenschap en natuur
- sightseeing
- erfgoedmusea
- kunstmusea
- niet-museale erfgoedattracties

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012
ANTWERPEN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	50,6%	52,1%	45,8%	35,4%	30,7%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-
culturele attracties	49,4%	47,9%	54,2%	64,6%	69,3%
<i>erfgoedmusea</i>	12,4%	10,7%	13,3%	9,8%	9,9%
<i>kunstmusea</i>	16,6%	16,7%	18,2%	36,2%	40,4%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	20,3%	20,5%	22,7%	18,5%	19,0%

ANTWERPEN

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

ANTWERPEN

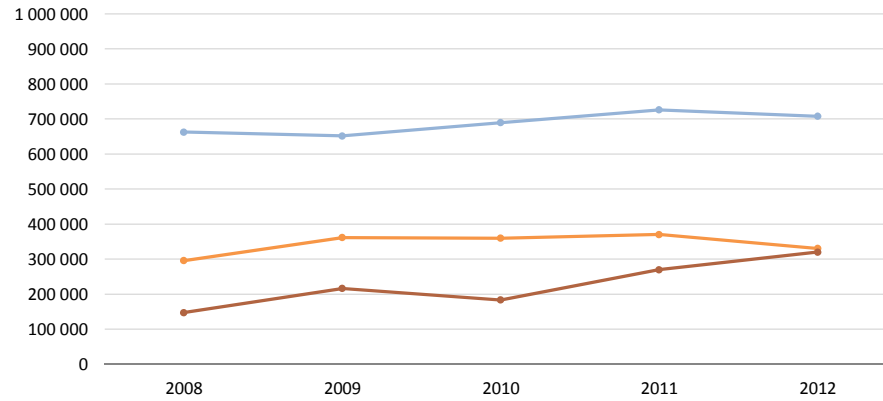
AANTAL ATTRACTIES						BRUGGE	
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
BRUGGE	26	26	26	27	28	+1	+2
toeristisch-recreatieve attracties	5	5	5	5	5	0	0
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	3	3	3	3	3	0	0
culturele attracties	21	21	21	22	23	+1	+2
<i>erfgoedmusea</i>	13	13	13	14	15	+1	+2
<i>kunstmusea</i>	5	5	5	5	5	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	3	3	3	3	3	0	0

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS						BRUGGE	
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
BRUGGE	2.392.415	2.565.526	2.506.786	2.757.977	2.689.186	-2,5%	+3,0%
toeristisch-recreatieve attracties	1.287.016	1.336.225	1.274.222	1.392.806	1.331.083	-4,4%	+0,8%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	1.105.399	1.229.301	1.232.564	1.365.171	1.358.103	-0,5%	+5,3%
<i>erfgoedmusea</i>	662.284	651.402	689.416	725.394	707.523	-2,5%	+1,7%
<i>kunstmusea</i>	295.774	361.443	359.959	370.069	330.666	-10,6%	+2,8%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	147.341	216.456	183.189	269.708	319.914	+18,6%	+21,4%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS						BRUGGE	
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
BRUGGE	92.016	98.674	96.415	102.147	96.042	-6,0%	+1,1%
toeristisch-recreatieve attracties	257.403	267.245	254.844	278.561	266.217	-4,4%	+0,8%
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	52.638	58.538	58.694	62.053	59.048	-4,8%	+2,9%
<i>erfgoedmusea</i>	50.945	50.108	53.032	51.814	47.168	-9,0%	-1,9%
<i>kunstmusea</i>	59.155	72.289	71.992	74.014	66.133	-10,6%	+2,8%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	49.114	72.152	61.063	89.903	106.638	+18,6%	+21,4%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

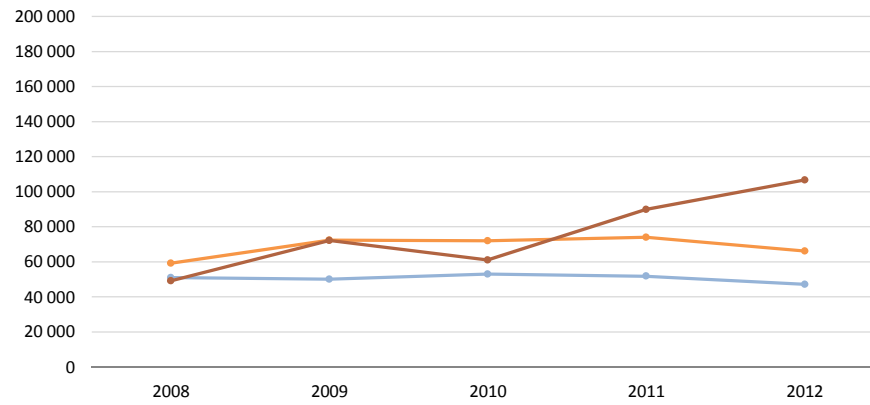
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

BRUGGE

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

BRUGGE

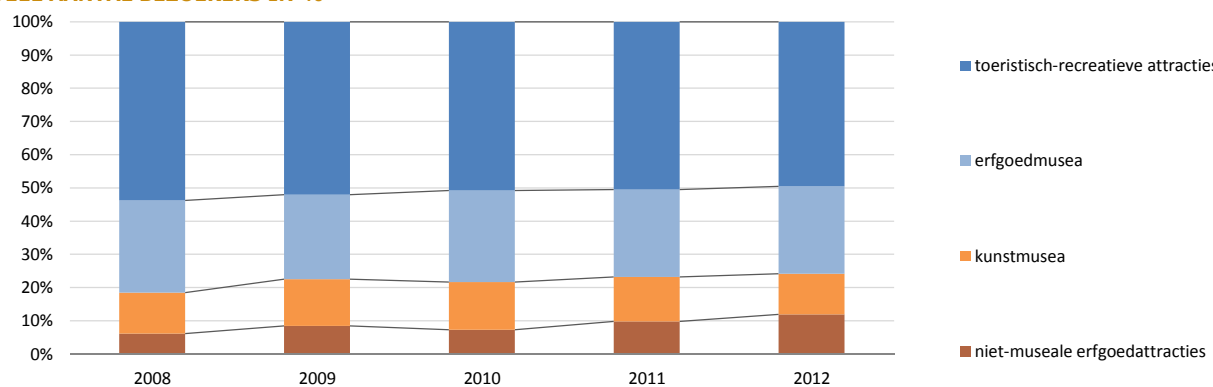
AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

BRUGGE

	2008	2009	2010	2011	2012
BRUGGE	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	53,8%	52,1%	50,8%	50,5%	49,5%
zoos, dieren-, pret- en themaparken	-	-	-	-	-
recreatieparken en waterplezier	-	-	-	-	-
wetenschap en natuur	-	-	-	-	-
sightseeing	-	-	-	-	-
culturele attracties	46,2%	47,9%	49,2%	49,5%	50,5%
erfgoedmusea	27,7%	25,4%	27,5%	26,3%	26,3%
kunstmusea	12,4%	14,1%	14,4%	13,4%	12,3%
niet-museale erfgoedattracties	6,2%	8,4%	7,3%	9,8%	11,9%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

BRUGGE

TOTAAL AANTAL ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GENT Trend 2008-2012
GENT	14	20	21	21	21	0	+7
toeristisch-recreatieve attracties	0	1	1	1	1	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	1	1	1	1	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	14	19	20	20	20	0	+6
<i>erfgoedmusea</i>	6	7	8	8	8	0	+2
<i>kunstmusea</i>	3	3	3	3	3	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	5	9	9	9	9	0	+4

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

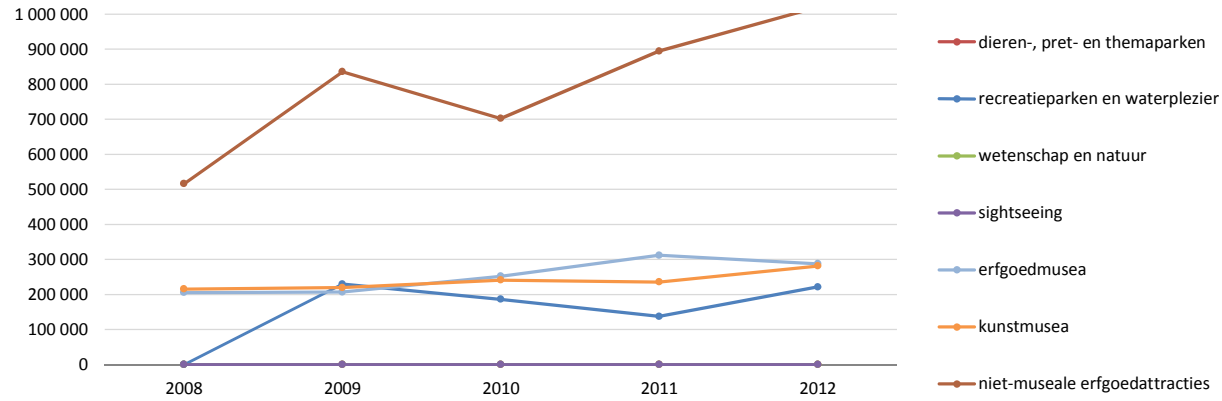
	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GENT GJG* 2008-2012
GENT	935.968	1.490.927	1.380.587	1.577.880	1.809.143	+14,7%	+17,9%
toeristisch-recreatieve attracties	0	229.646	186.259	137.039	221.259	+61,5%	-
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	229.646	186.259	137.039	221.259	+61,5%	-
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	-	-
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	-	-
culturele attracties	935.968	1.261.281	1.194.328	1.440.841	1.587.884	+10,2%	+14,1%
<i>erfgoedmusea</i>	205.022	206.643	251.738	311.531	287.204	-7,8%	+8,8%
<i>kunstmusea</i>	215.119	219.490	240.714	235.172	281.041	+19,5%	+6,9%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	515.827	835.148	701.876	894.138	1.019.639	+14,0%	+18,6%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	GENT GJG* 2008-2012
GENT	66.855	74.546	65.742	75.137	86.150	+14,7%	+6,5%
toeristisch-recreatieve attracties	-	229.646	186.259	137.039	221.259	+61,5%	-
<i>zoos, dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	229.646	186.259	137.039	221.259	+61,5%	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	66.855	66.383	59.716	72.042	79.394	+10,2%	+4,4%
<i>erfgoedmusea</i>	34.170	29.520	31.467	38.941	35.901	-7,8%	+1,2%
<i>kunstmusea</i>	71.706	73.163	80.238	78.391	93.680	+19,5%	+6,9%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	103.165	92.794	77.986	99.349	113.293	+14,0%	+2,4%

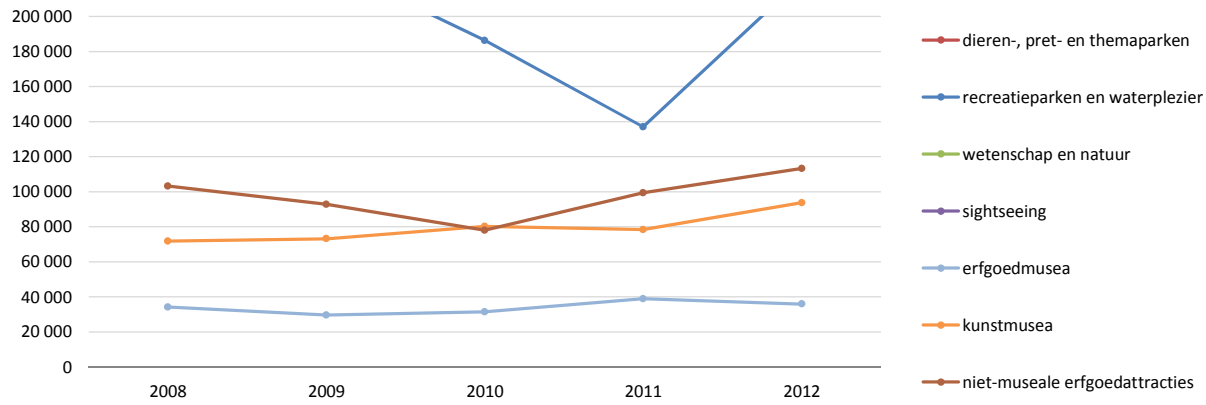
* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

GENT

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

GENT

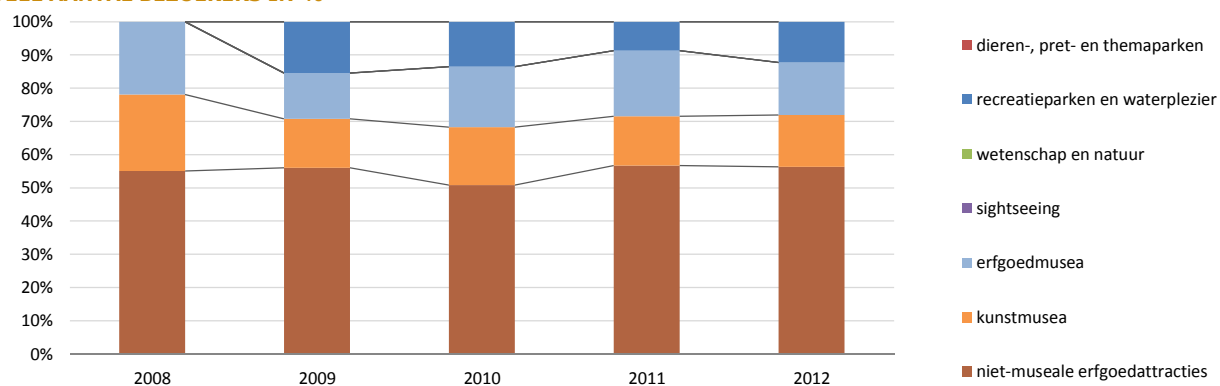
AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

GENT

	2008	2009	2010	2011	2012
GENT	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	0,0%	15,4%	13,5%	8,7%	12,2%
zoos, dieren-, pret- en themaparken	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
recreatieparken en waterplezier	0,0%	15,4%	13,5%	8,7%	12,2%
wetenschap en natuur	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
sightseeing	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
culturele attracties	100,0%	84,6%	86,5%	91,3%	87,8%
erfgoedmusea	21,9%	13,9%	18,2%	19,7%	15,9%
kunstmusea	23,0%	14,7%	17,4%	14,9%	15,5%
niet-museale erfgoedattracties	55,1%	56,0%	50,8%	56,7%	56,4%

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS IN %

GENT

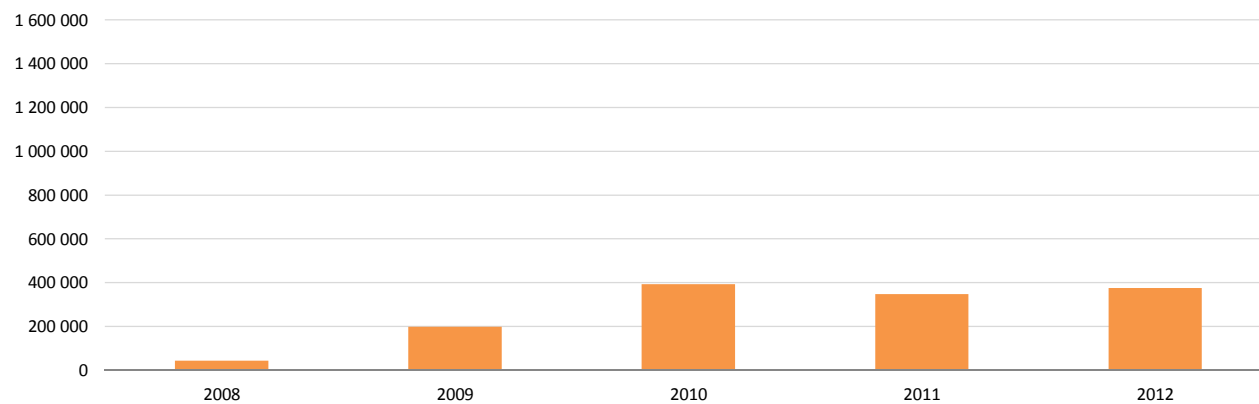
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	LEUVEN Trend 2008-2012
LEUVEN	3	4	5	5	5	0	+2
toeristisch-recreatieve attracties	0	0	1	1	1	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	1	1	1	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	3	4	4	4	4	0	+1
<i>erfgoedmusea</i>	0	1	1	1	1	0	+1
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	2	2	2	2	2	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend GJG* 2011-2012	LEUVEN 2008- 2012
totaal aantal bezoekers	43 344	198 831	393.061	348.079	375.621	+7,9%	+71,6%
gemiddeld aantal bezoekers	14 448	49 708	78.612	69.616	75.124	+7,9%	+51,0%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

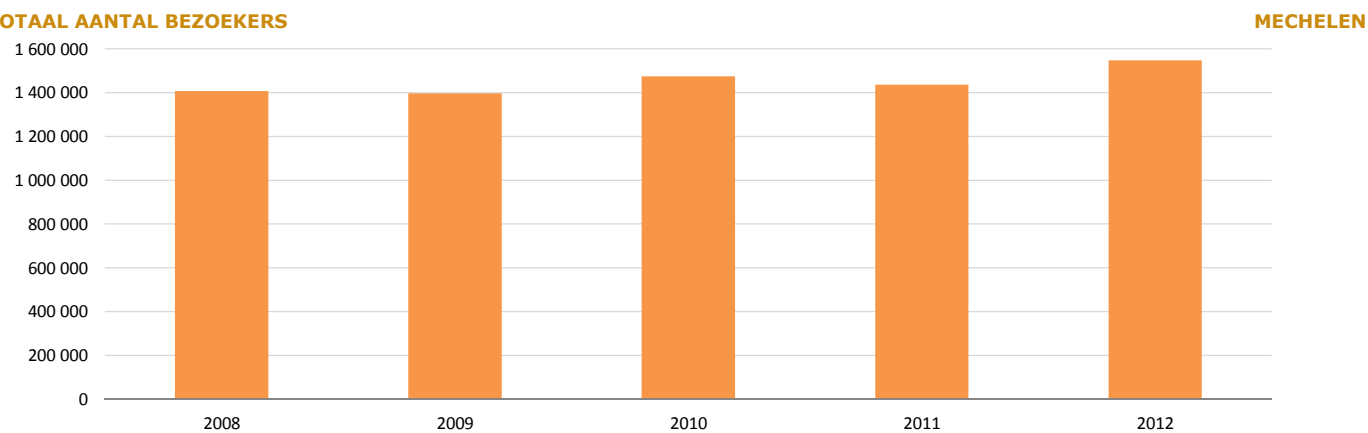
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	MECHELEN Trend 2008-2012
MECHELEN	7	8	18	18	19	+1	+12
toeristisch-recreatieve attracties	3	3	5	5	5	0	+2
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	2	2	2	0	+2
culturele attracties	4	5	13	13	14	+1	+10
<i>erfgoedmusea</i>	2	2	2	3	3	0	+1
<i>kunstmusea</i>	2	2	2	1	2	+1	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	1	9	9	9	0	+9

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	MECHELEN GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	1.406.346	1.397.313	1.473.538	1.436.591	1.547.845	+7,7%	+2,4%
gemiddeld aantal bezoekers	200.907	174.664	81.863	79.811	81.466	+2,1%	-20,2%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

Aanbod toeristische attracties Vlaamse Regio's

Antwerpse Kempen	57
Brugse Ommeland	60
Groene Gordel	61
Hageland	62
Haspengouw	63
Hasselt	64
Leiestreek	65
Limburgse Kempen	66
Maasland	67
Meetjesland	68
Scheldeland	69
Stedelijk Randgebied Antwerpen & Mechelen	70
Vlaamse Ardennen	71
Voerstreek	72
Waasland	73
Westhoek	74

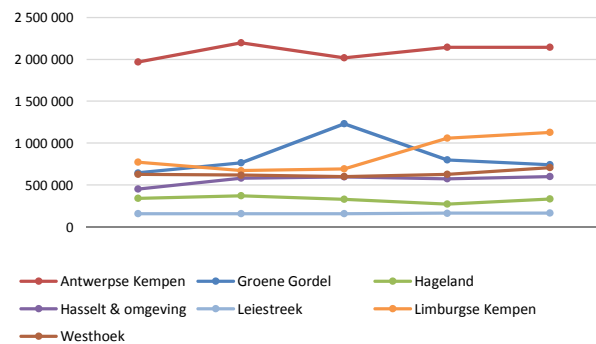
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Antwerpse Kempen	1.967.294	2.196.231	2.017.538	2.144.350	2.143.933	0,0%	+2,2%
Groene Gordel	644.588	764.551	1.229.640	799.576	742.966	-7,1%	+3,6%
Hageland	341.588	372.677	328.827	272.656	333.020	+22,1%	-0,6%
Hasselt & omgeving	450.213	580.234	595.275	572.907	601.255	+4,9%	+7,5%
Leiestreek	157.298	156.827	157.049	163.255	163.842	+0,4%	+1,0%
Limburgse Kempen	771.963	670.905	691.159	1.059.817	1.127.583	+6,4%	+9,9%
Westhoek	628.426	617.409	600.997	628.746	708.249	+12,6%	+3,0%

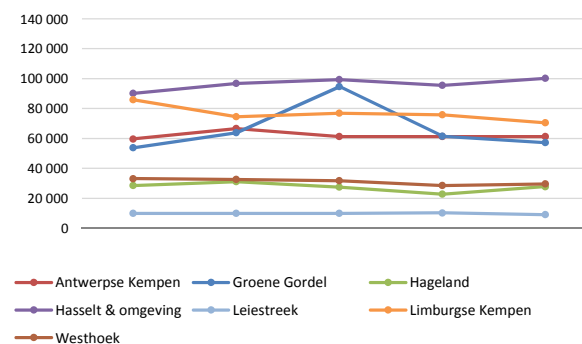
GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Antwerpse Kempen	59.615	66.552	61.138	61.267	61.255	0,0%	+0,7%
Groene Gordel	53.716	63.713	94.588	61.506	57.151	-7,1%	+1,6%
Hageland	28.466	31.056	27.402	22.721	27.752	+22,1%	-0,6%
Hasselt & omgeving	90.043	96.706	99.213	95.485	100.209	+4,9%	+2,7%
Leiestreek	9.831	9.802	9.816	10.203	9.102	-10,8%	-1,9%
Limburgse Kempen	85.774	74.545	76.795	75.701	70.474	-6,9%	-4,8%
Westhoek	33.075	32.495	31.631	28.579	29.510	+3,3%	-2,8%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

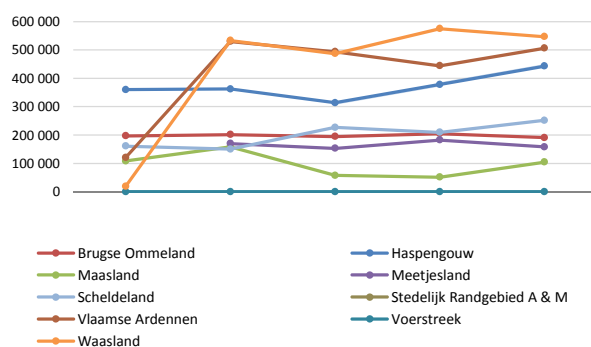
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Brugse Ommeland	196.783	201.480	194.194	204.718	190.565	-6,9%	-0,8%
Haspengouw	359.678	362.240	313.657	378.003	442.895	+17,2%	+5,3%
Maasland	108.102	158.115	57.480	51.063	104.159	+104,0%	-0,9%
Meetjesland	-	169.932	152.641	182.372	157.651	-13,6%	-
Scheldeland	160.874	149.938	226.667	209.298	251.296	+20,1%	+11,8%
Stedelijk Randgebied A & M	-	-	-	-	-	-	-
Vlaamse Ardennen	120.541	529.350	493.130	444.254	505.903	+13,9%	+43,1%
Voerstreek	0	0	0	0	0	-	-
Waasland	19.266	532.981	486.503	574.858	546.203	-5,0%	+130,7%

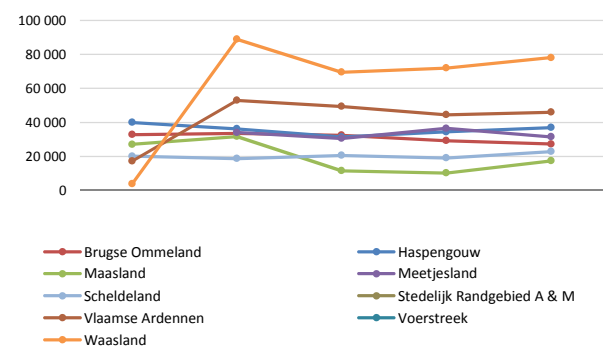
GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE REGIO'S	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
Brugse Ommeland	32.797	33.580	32.366	29.245	27.224	-6,9%	-4,5%
Haspengouw	39.964	36.224	31.366	34.364	36.908	+7,4%	-2,0%
Maasland	27.026	31.623	11.496	10.213	17.360	+70,0%	-10,5%
Meetjesland	-	33.986	30.528	36.474	31.530	-13,6%	-
Scheldeland	20.109	18.742	20.606	19.027	22.845	+20,1%	+3,2%
Stedelijk Randgebied A & M	-	-	-	-	-	-	-
Vlaamse Ardennen	17.220	52.935	49.313	44.425	45.991	+3,5%	+27,8%
Voerstreek	-	-	-	-	-	-	-
Waasland	3.853	88.830	69.500	71.857	78.029	+8,6%	+112,1%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

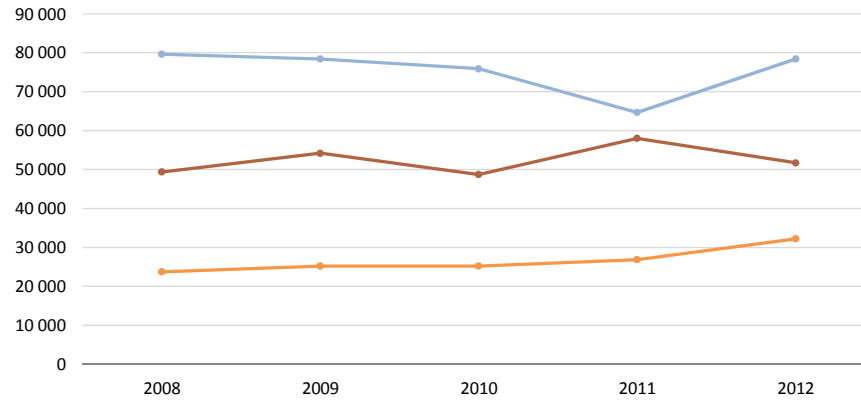
AANTAL ATTRACTIES	2008	2009	2010	2011	2012	ANTWERPSE KEMPEN	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
ANTWERPSE KEMPEN	33	33	33	35	35	0	+2
toeristisch-recreatieve attracties	19	19	19	20	20	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	8	8	8	8	8	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	6	6	6	7	7	0	+1
<i>sightseeing</i>	3	3	3	3	3	0	0
culturele attracties	14	14	14	15	15	0	+1
<i>erfgoedmusea</i>	8	8	8	8	8	0	0
<i>kunstmusea</i>	4	4	4	5	5	0	+1
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	2	2	2	2	2	0	0

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	ANTWERPSE KEMPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
ANTWERPSE KEMPEN	1.967.294	2.196.231	2.017.538	2.144.350	2.143.933	0,0%	+2,2%
toeristisch-recreatieve attracties	1.814.534	2.038.409	1.867.677	1.994.868	1.981.663	-0,7%	+2,2%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	152.760	157.822	149.861	149.482	162.270	+8,6%	+1,5%
<i>erfgoedmusea</i>	79.628	78.396	75.880	64.628	78.364	+21,3%	-0,4%
<i>kunstmusea</i>	23.742	25.238	25.236	26.843	32.185	+19,9%	+7,9%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	49.390	54.188	48.745	58.011	51.721	-10,8%	+1,2%

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS	2008	2009	2010	2011	2012	ANTWERPSE KEMPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
ANTWERPSE KEMPEN	59.615	66.552	61.138	61.267	61.255	0,0%	+0,7%
toeristisch-recreatieve attracties	95.502	107.285	98.299	99.743	99.083	-0,7%	+0,9%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-	-	-
culturele attracties	10.911	11.273	10.704	9.965	10.818	+8,6%	-0,2%
<i>erfgoedmusea</i>	9.954	9.800	9.485	8.079	9.796	+21,3%	-0,4%
<i>kunstmusea</i>	5.936	6.310	6.309	5.369	6.437	+19,9%	+2,0%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	24.695	27.094	24.373	29.006	25.861	-10,8%	+1,2%

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

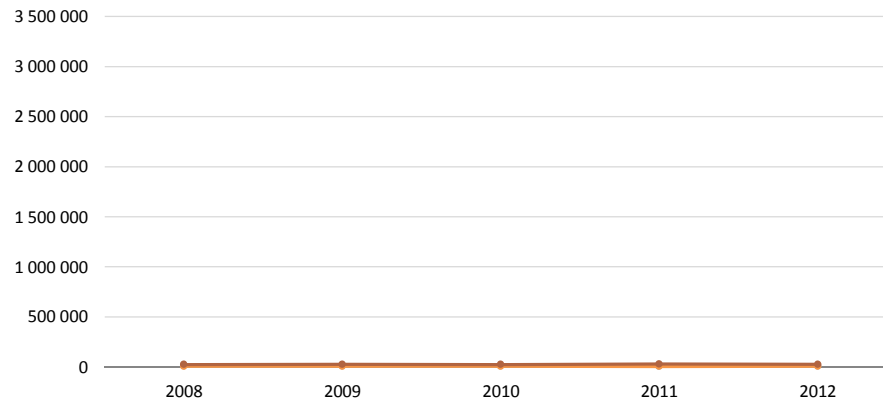
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

ANTWERPSE KEMPEN

GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS

ANTWERPSE KEMPEN

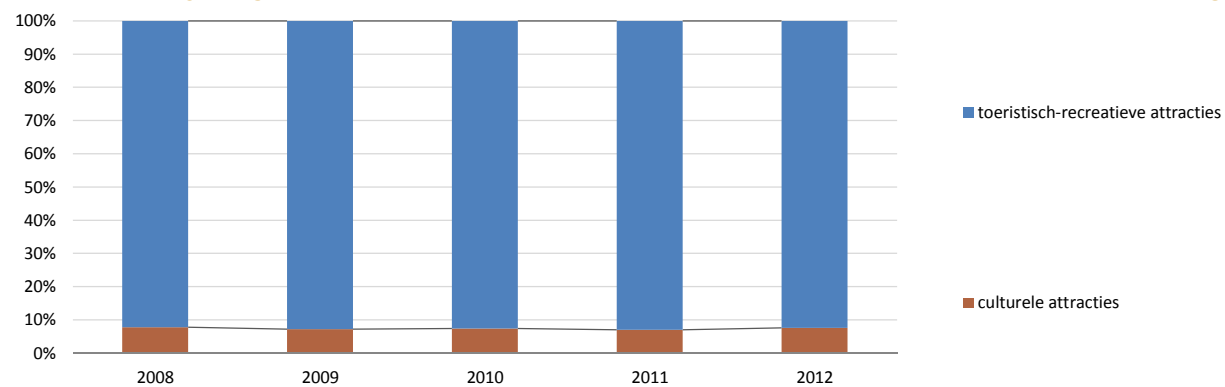

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

	2008	2009	2010	2011	2012
ANTWERPSE KEMPEN	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
toeristisch-recreatieve attracties	92,2%	92,8%	92,6%	93,0%	92,4%
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	-	-	-	-	-
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	-	-	-	-	-
<i>wetenschap en natuur</i>	-	-	-	-	-
<i>sightseeing</i>	-	-	-	-	-
culturele attracties	7,8%	7,2%	7,4%	7,0%	7,6%
<i>erfgoedmusea</i>	4,0%	3,6%	3,8%	3,0%	3,7%
<i>kunstmusea</i>	1,2%	1,1%	1,3%	1,3%	1,5%
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	2,5%	2,5%	2,4%	2,7%	2,4%

ANTWERPSE KEMPEN

AANDEEL AANTAL BEZOEKERS

ANTWERPSE KEMPEN

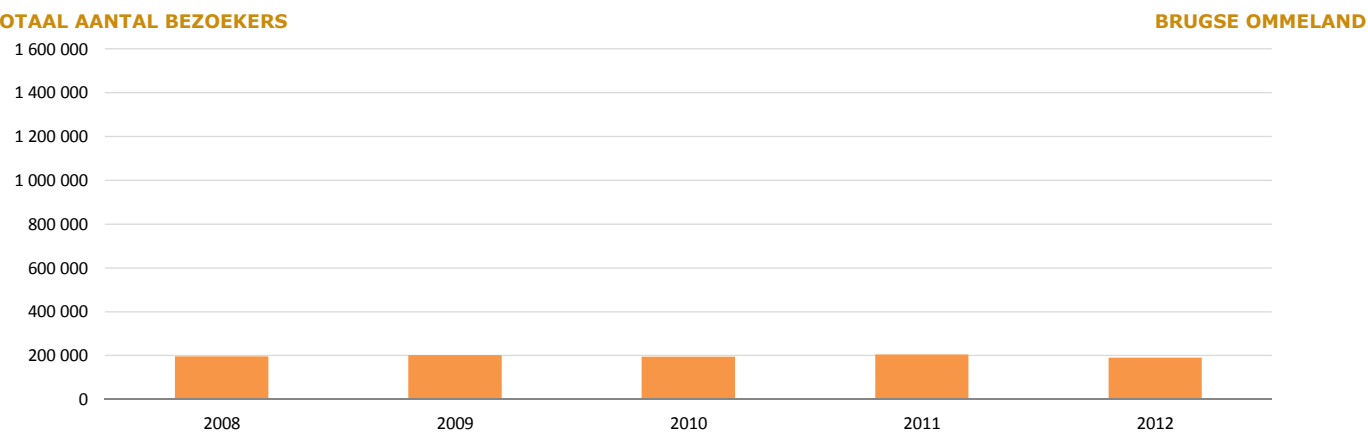
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	BRUGSE OMMELAND	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
BRUGSE OMMELAND	6	6	6	7	7	0	+1
toeristisch-recreatieve attracties	3	3	3	4	4	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	1	1	0	+1
culturele attracties	3	3	3	3	3	0	0
<i>erfgoedmusea</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	BRUGSE OMMELAND	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	196 783	201 480	194 194	204 718	190 565	-6,9%	-0,8%
gemiddeld aantal bezoekers	32 797	33 580	32 366	29 245	27 224	-6,9%	-4,5%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

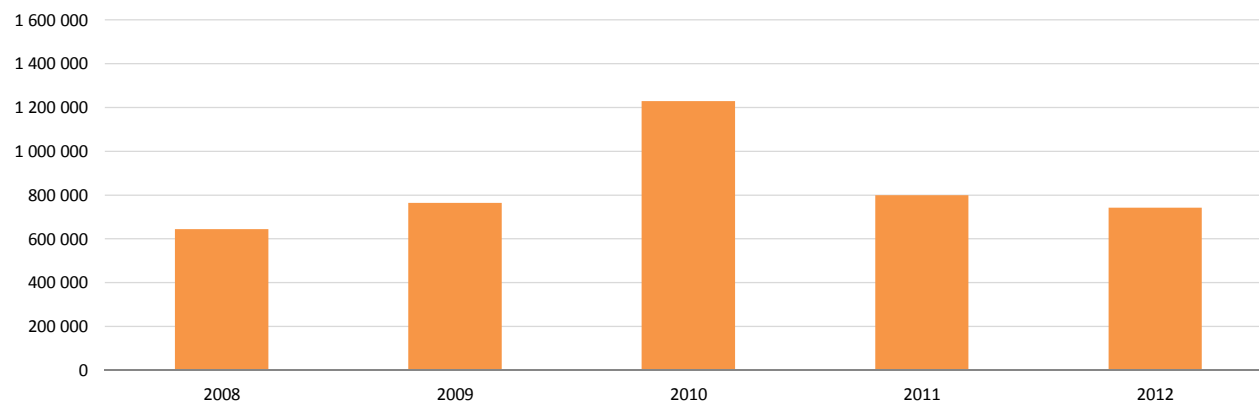
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	GROENE GORDEL	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
GROENE GORDEL	12	12	13	13	13	0	+1
toeristisch-recreatieve attracties	4	4	5	5	5	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1	1	2	2	2	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	3	3	3	3	3	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	8	8	8	8	8	0	0
<i>erfgoedmusea</i>	7	7	7	7	7	0	0
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	GROENE GORDEL	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	644.588	764.551	1.229.640	799.576	742.966	-7,1%	+3,6%
gemiddeld aantal bezoekers	53.716	63.713	94.588	61.506	57.151	-7,1%	+1,6%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

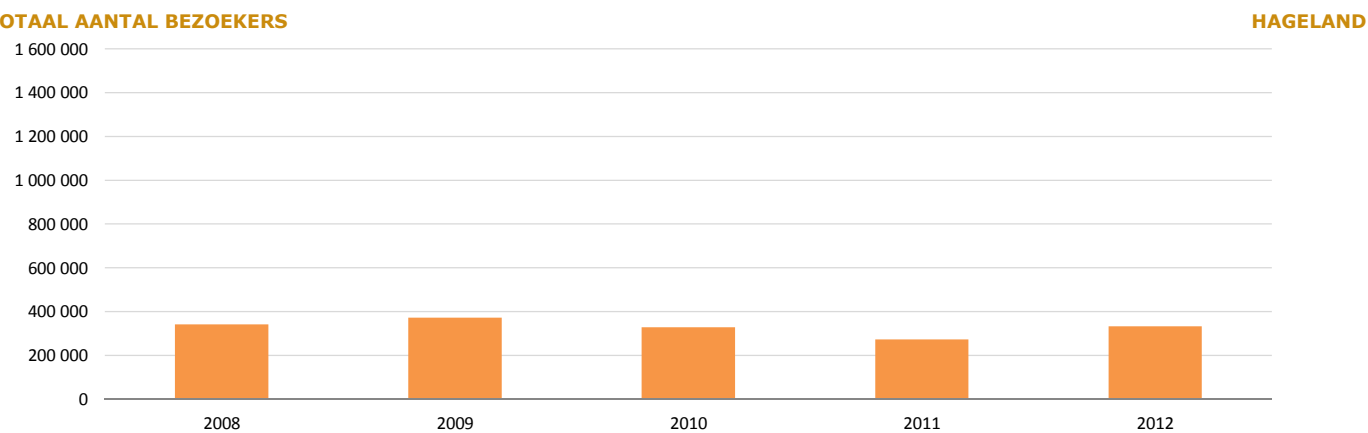
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	HAGELAND Trend 2008-2012
HAGELAND	12	12	12	12	12	0	0
toeristisch-recreatieve attracties	3	3	3	3	3	0	0
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	9	9	9	9	9	0	0
<i>erfgoedmusea</i>	4	4	4	4	4	0	0
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	4	4	4	4	4	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	HAGELAND GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	341.588	372.677	328.827	272.656	333.020	+22,1%	-0,6%
gemiddeld aantal bezoekers	28.466	31.056	27.402	22.721	27.752	+22,1%	-0,6%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

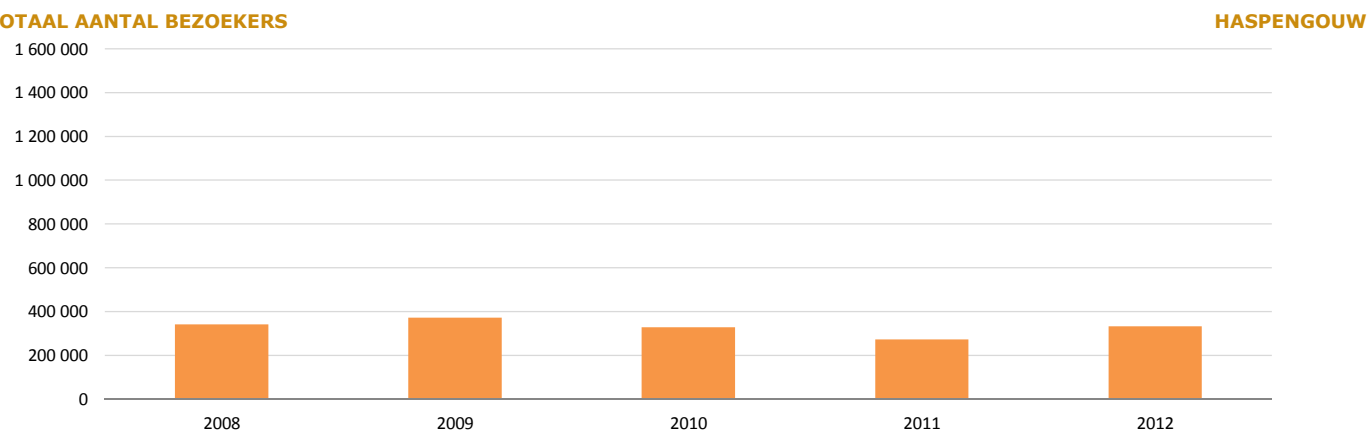
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	HASPENGOUW	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
HASPENGOUW	9	10	10	11	12	+1	+3
toeristisch-recreatieve attracties	0	0	0	0	0	0	0
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	9	10	10	11	12	+1	+3
<i>erfgoedmusea</i>	9	10	10	11	12	+1	+3
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	HASPENGOUW	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	359.678	362.240	313.657	378.003	442.895	+17,2%	+5,3%
gemiddeld aantal bezoekers	39.964	36.224	31.366	34.364	36.908	+7,4%	-2,0%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

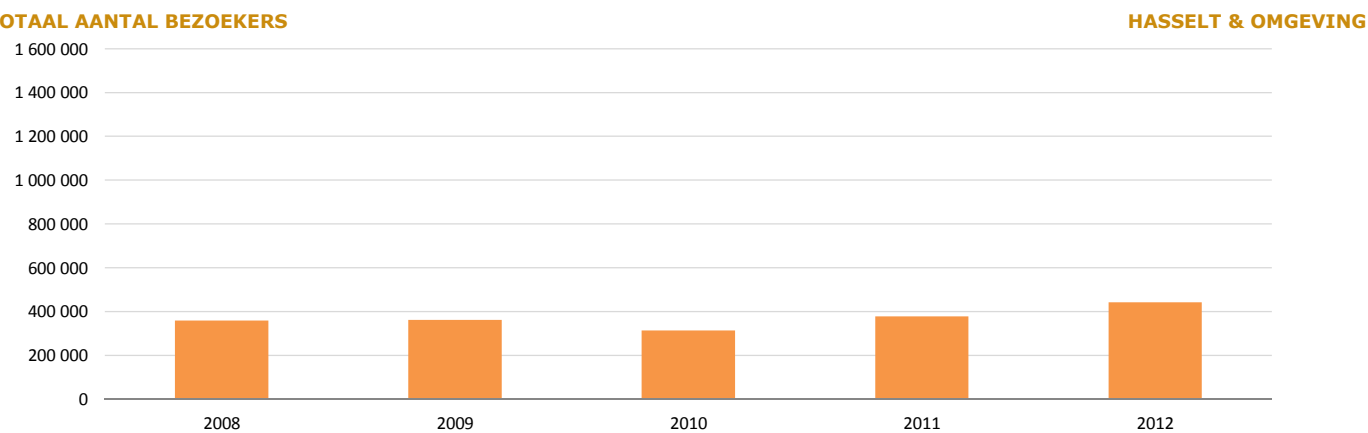
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	HASSELT & OMGEVING	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
HASSELT & OMGEVING	5	6	6	6	6	0	+1
toeristisch-recreatieve attracties	2	2	2	2	2	0	0
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	3	4	4	4	4	0	+1
<i>erfgoedmusea</i>	2	2	2	2	2	0	0
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	1	1	1	1	0	+1

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	HASSELT & OMGEVING	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	450.213	580.234	595.275	572.907	601.255	+4,9%	+7,5%
gemiddeld aantal bezoekers	90.043	96.706	99.213	95.485	100.209	+4,9%	+2,7%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

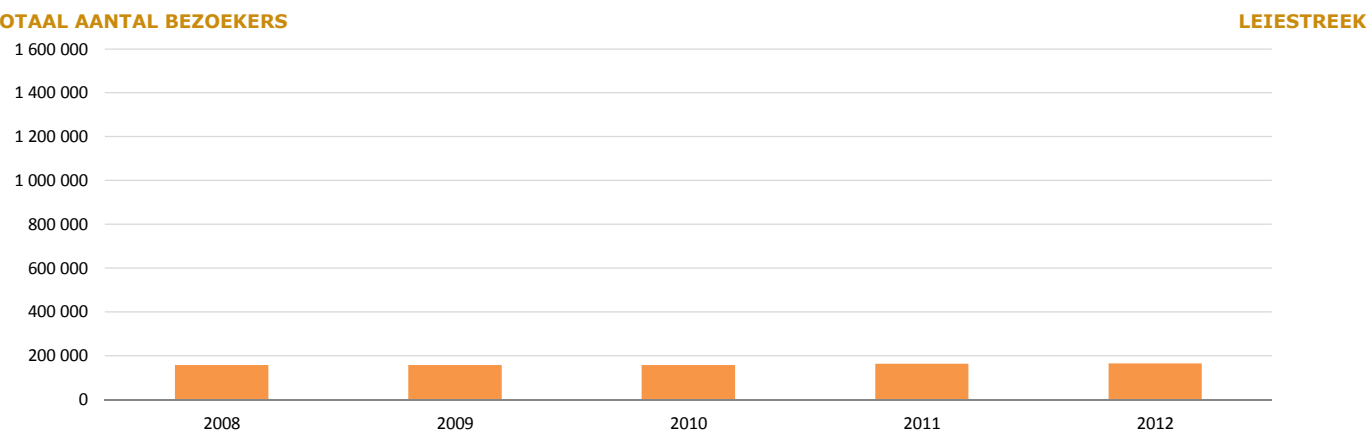
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	LEIESTREEK Trend 2008-2012
LEIESTREEK	16	16	16	16	18	+2	+2
toeristisch-recreatieve attracties	1	1	1	1	2	+1	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	1	+1	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	15	15	15	15	16	+1	+1
<i>erfgoedmusea</i>	9	9	9	9	10	+1	+1
<i>kunstmusea</i>	4	4	4	4	4	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	2	2	2	2	2	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	LEIESTREEK GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	157.298	156.827	157.049	163.255	163.842	+0,4%	+1,0%
gemiddeld aantal bezoekers	9.831	9.802	9.816	10.203	9.102	-10,8%	-1,9%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

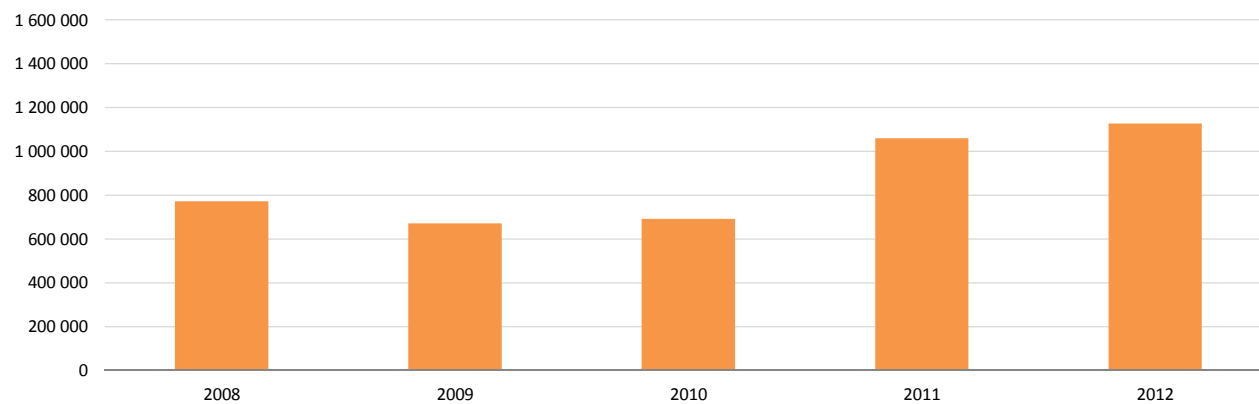
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	LIMBURGSE KEMPEN	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
LIMBURGSE KEMPEN	9	9	9	14	16	+2	+7
toeristisch-recreatieve attracties	5	5	5	10	12	+2	+7
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	2	2	2	3	3	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	2	4	+2	+3
<i>sightseeing</i>	2	2	2	5	5	0	+3
culturele attracties	4	4	4	4	4	0	0
<i>erfgoedmusea</i>	4	4	4	4	4	0	0
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	LIMBURGSE KEMPEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	771.963	670.905	691.159	1.059.817	1.127.583	+6,4%	+9,9%
gemiddeld aantal bezoekers	85.774	74.545	76.795	75.701	70.474	-6,9%	-4,8%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

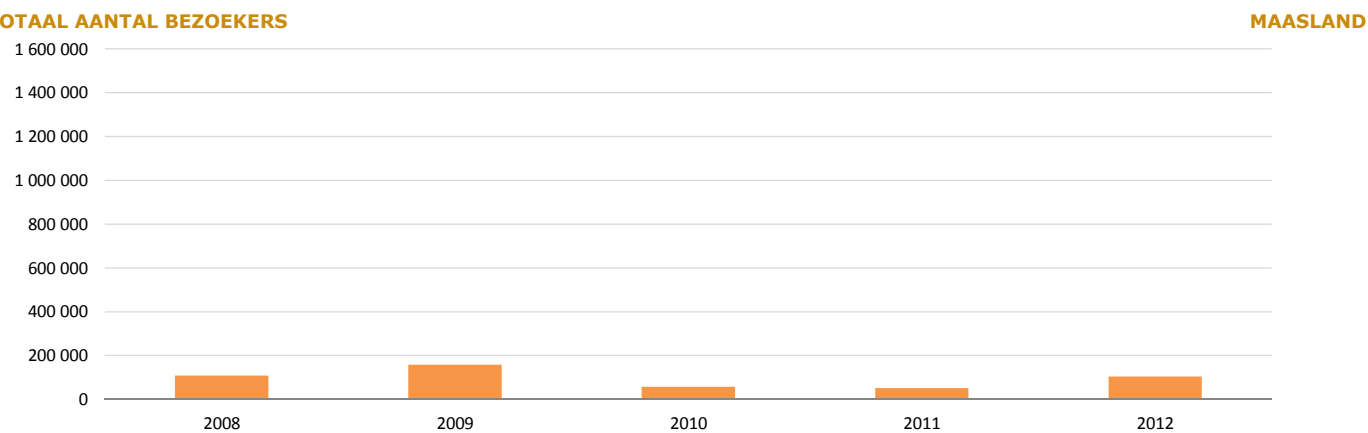
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	MAASLAND Trend 2008-2012
MAASLAND	4	5	5	5	6	+1	+2
toeristisch-recreatieve attracties	2	3	3	3	3	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	1	2	2	2	2	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sightseeing</i>	1	1	1	1	1	0	0
culturele attracties	2	2	2	2	3	+1	+1
<i>erfgoedmusea</i>	2	2	2	2	3	+1	+1
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	MAASLAND GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	108.102	158.115	57.480	51.063	104.159	+104,0%	-0,9%
gemiddeld aantal bezoekers	27.026	31.623	11.496	10.213	17.360	+70,0%	-10,5%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

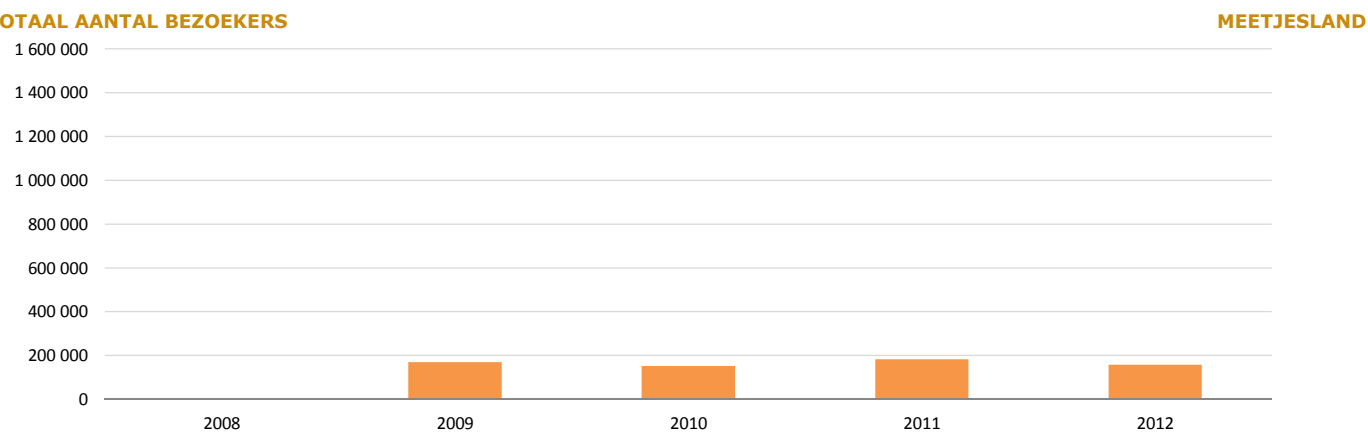
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	MEETJESLAND	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
MEETJESLAND	2	5	5	5	5	0	+3
toeristisch-recreatieve attracties	1	2	2	2	2	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	1	1	1	1	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	1	3	3	3	3	0	+2
<i>erfgoedmusea</i>	1	2	2	2	2	0	+1
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	1	1	1	1	0	+1

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	MEETJESLAND	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	-	169 932	152.641	182.372	157.651	-13,6%	-
gemiddeld aantal bezoekers	-	33 986	30.528	36.474	31.530	-13,6%	-

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

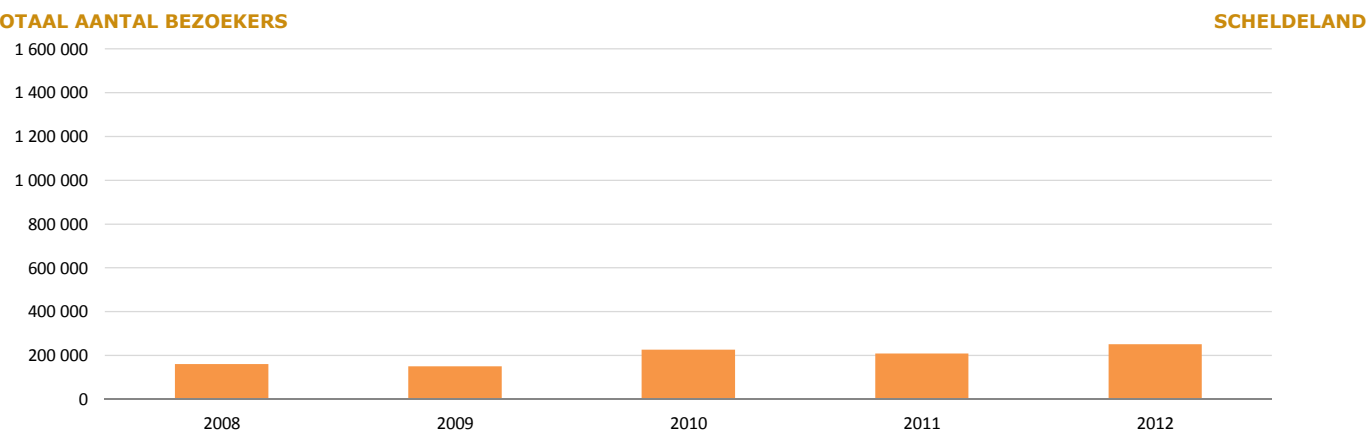
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	SCHELDELAND	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
SCHELDELAND	8	8	11	11	11	0	+3
toeristisch-recreatieve attracties	0	0	2	2	2	0	+2
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	2	2	2	0	+2
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	8	8	9	9	9	0	+1
<i>erfgoedmusea</i>	6	6	7	7	7	0	+1
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	2	2	2	2	2	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	SCHELDELAND	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	160.874	149.938	226.667	209.298	251.296	+20,1%	+11,8%
gemiddeld aantal bezoekers	20.109	18.742	20.606	19.027	22.845	+20,1%	+3,2%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

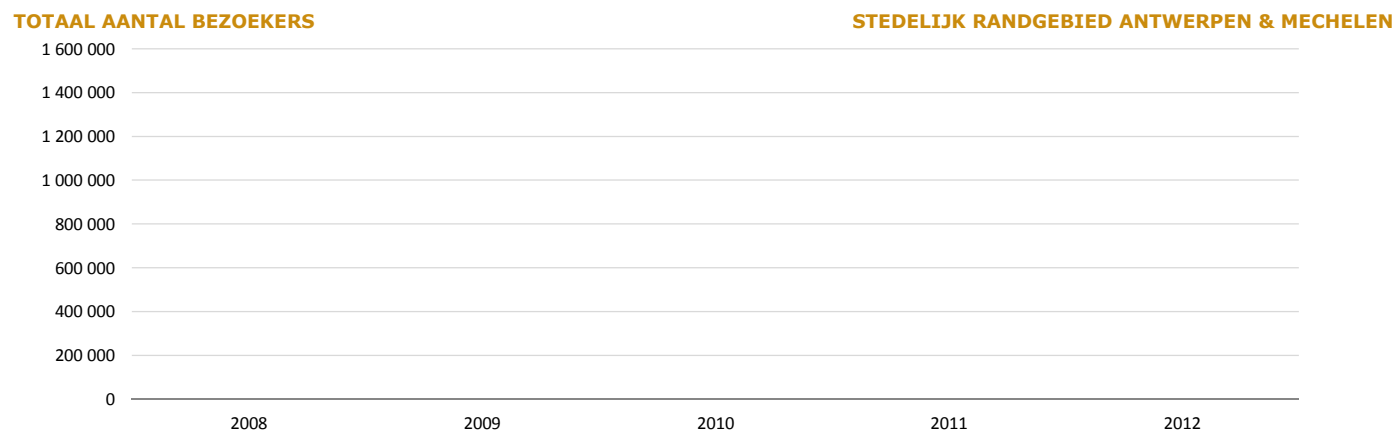
* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	STEDELIJK RANDGEBIED ANTWERPEN & MECHELEN					Trend	
	2008	2009	2010	2011	2012	2011-2012	2008-2012
STEDELIJK RANDGEBIED A & M	2	2	2	2	2	0	0
toeristisch-recreatieve attracties	1	1	1	1	1	0	0
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	1	1	1	1	1	0	0
<i>erfgoedmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	STEDELIJK RANDGEBIED ANTWERPEN & MECHELEN					Trend	
	2008	2009	2010	2011	2012	2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	-	-	-	-	-	-	-
gemiddeld aantal bezoekers	-	-	-	-	-	-	-

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

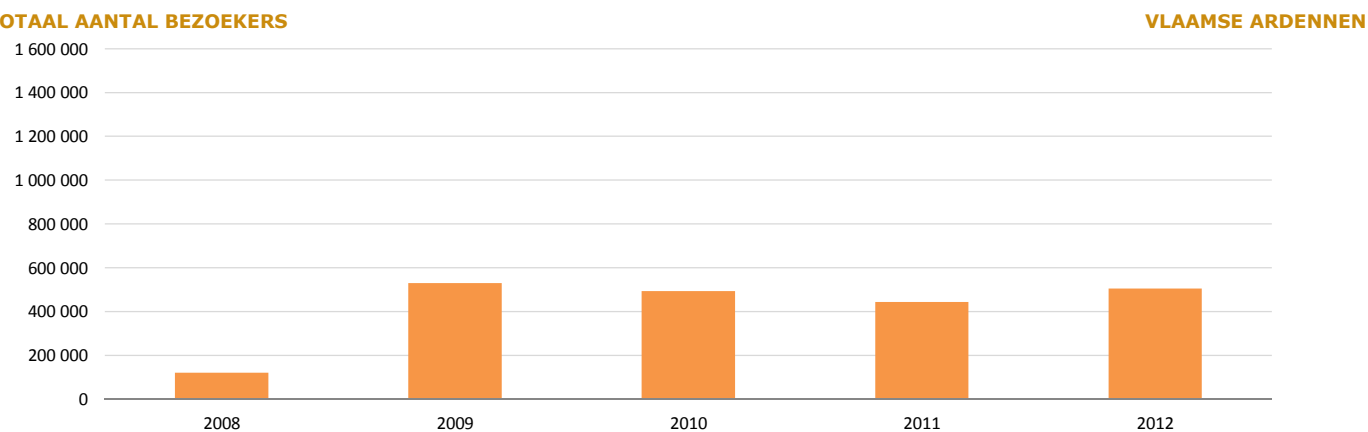
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE ARDENNEN	
						Trend 2011-2012	Trend 2008-2012
VLAAMSE ARDENNEN	7	10	10	10	11	+1	+4
toeristisch-recreatieve attracties	1	4	4	4	4	0	+3
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	2	2	2	2	0	+2
<i>wetenschap en natuur</i>	1	2	2	2	2	0	+1
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	6	6	6	6	7	+1	+1
<i>erfgoedmusea</i>	4	4	4	4	5	+1	+1
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	1	1	1	1	1	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	VLAAMSE ARDENNEN	
						Trend 2011-2012	GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	120.541	529.350	493.130	444.254	505.903	+13,9%	+43,1%
gemiddeld aantal bezoekers	17.220	52.935	49.313	44.425	45.991	+3,5%	+27,8%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

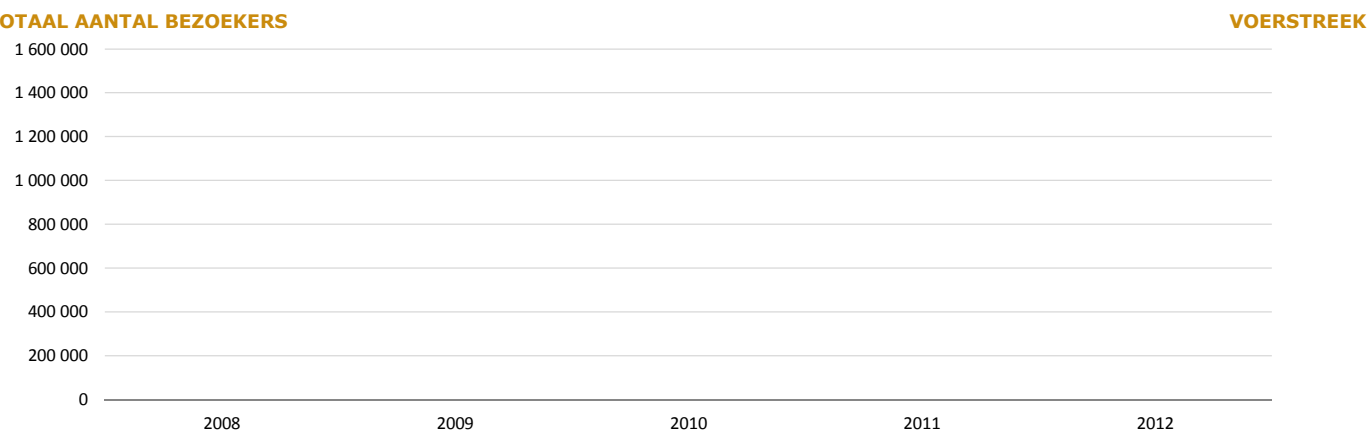
* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	VOERSTREEK Trend 2008-2012
VOERSTREEK	0	0	0	0	0	0	0
toeristisch-recreatieve attracties	0	0	0	0	0	0	0
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	0	0	0	0	0	0	0
<i>erfgoedmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	0	0	0	0	0	0

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	VOERSTREEK GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	0	0	0	0	0	-	-
gemiddeld aantal bezoekers	-	-	-	-	-	-	-

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

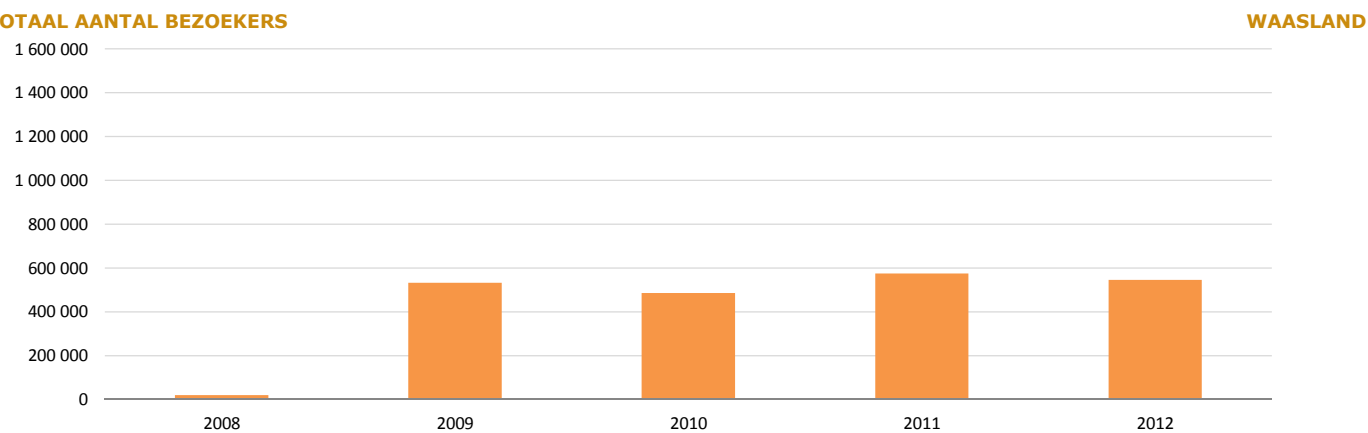
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	WAASLAND Trend 2008-2012
WAASLAND	5	6	7	8	7	-1	+2
toeristisch-recreatieve attracties	0	1	2	2	2	0	+2
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	1	1	1	1	0	+1
<i>wetenschap en natuur</i>	0	0	1	1	1	0	+1
<i>sightseeing</i>	0	0	0	0	0	0	0
culturele attracties	5	5	5	6	5	-1	0
<i>erfgoedmusea</i>	4	3	3	4	3	-1	-1
<i>kunstmusea</i>	1	1	1	1	1	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	0	1	1	1	1	0	+1

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	WAASLAND GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	19.266	532.981	486.503	574.858	546.203	-5,0%	+130,7%
gemiddeld aantal bezoekers	3.853	88.830	69.500	71.857	78.029	+8,6%	+112,1%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

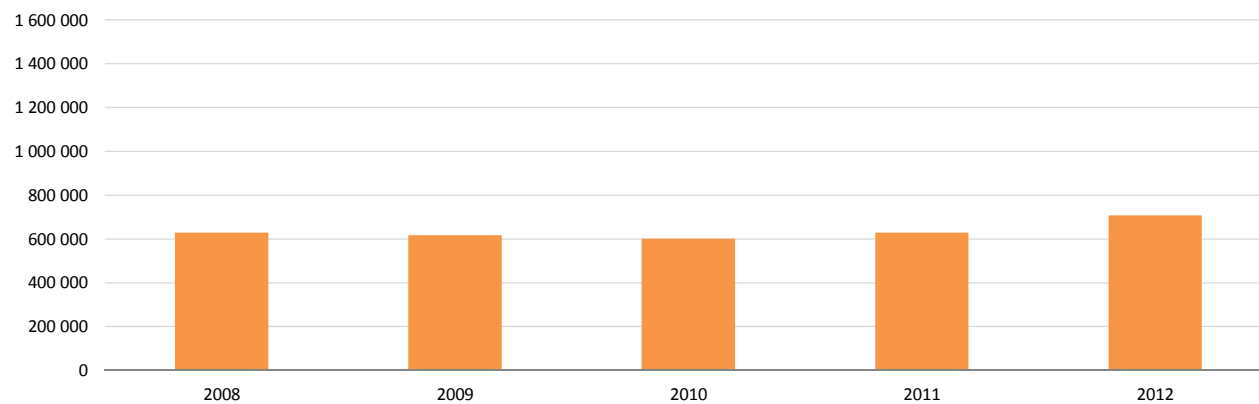
AANTAL TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	WESTHOEK Trend 2008-2012
WESTHOEK	19	19	19	22	24	+2	+5
toeristisch-recreatieve attracties	4	4	4	5	5	0	+1
<i>dieren-, pret- en themaparken</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>recreatieparken en waterplezier</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>wetenschap en natuur</i>	3	3	3	4	4	0	+1
<i>sightseeing</i>	1	1	1	1	1	0	0
culturele attracties	15	15	15	17	19	+2	+4
<i>erfgoedmusea</i>	14	14	14	16	17	+1	+3
<i>kunstmusea</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>niet-museale erfgoedattracties</i>	1	1	1	1	2	+1	+1

AANTAL BEZOEKERS IN TOERISTISCHE ATTRACTIES

	2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012	WESTHOEK GJG* 2008-2012
totaal aantal bezoekers	628.426	617.409	600.997	628.746	708.249	+12,6%	+3,0%
gemiddeld aantal bezoekers	33.075	32.495	31.631	28.579	29.510	+3,3%	-2,8%

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

* GJG= Globale Jaarlijkse Groei

Top 20 van toeristische attracties in het Vlaams Gewest

Top 20 Vlaams Gewest

76

TOP 20 VAN TOERISTISCHE ATTRACTIES IN HET VLAAMS GEWEST

2008

naam	provincie	gemeente
1. Zoo Antwerpen	provincie Antwerpen	Antwerpen
2. Rondvaarten op de Brugse Reien	provincie West-Vlaanderen	Brugge
3. Plopsaland	provincie West-Vlaanderen	De Panne
4. Planckendael	provincie Antwerpen	Mechelen
5. Bobbejaanland	provincie Antwerpen	Kasterlee
6. Technopolis	provincie Antwerpen	Mechelen
7. Boudewijn Seapark	provincie West-Vlaanderen	Brugge
8. Openluchtmuseum Bokrijk	provincie Limburg	Genk
9. Plopsa Indoor Hasselt	provincie Limburg	Hasselt
10. Recreatiedomein en zwembaden Netepark	provincie Antwerpen	Herentals
11. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal	provincie Antwerpen	Antwerpen
12. Sealife Center Belgium	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
13. Gravensteen	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
14. Bruggemuseum - Belfort	provincie West-Vlaanderen	Brugge
15. Landcommanderij Alden Biesen	provincie Limburg	Bilzen
16. In Flanders Fields Museum	provincie West-Vlaanderen	Ieper
17. Speelstad	provincie Antwerpen	Lille
18. Provinciedomein Huizingen	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
19. Sint-Carolus Borromeuskerk	provincie Antwerpen	Antwerpen
20. Middelheimmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen

2010

naam	provincie	gemeente
1. Plopsaland	provincie West-Vlaanderen	De Panne
2. Zoo Antwerpen	provincie Antwerpen	Antwerpen
3. Rondvaarten op de Brugse Reien	provincie West-Vlaanderen	Brugge
4. Planckendael	provincie Antwerpen	Mechelen
5. Bobbejaanland	provincie Antwerpen	Kasterlee
6. Bloso domein Hofstade	provincie Vlaams-Brabant	Zemst
7. Provinciaal Domein Puyenbroeck	provincie Oost-Vlaanderen	Wachtebeke
8. Recreatiedomein en zwembaden Netepark	provincie Antwerpen	Herentals
9. Plopsa Indoor Hasselt	provincie Limburg	Hasselt
10. Openluchtmuseum Bokrijk	provincie Limburg	Genk
11. Provinciaal Domein De Gavers	provincie Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen
12. Sealife Center Belgium	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
13. Technopolis	provincie Antwerpen	Mechelen
14. Boudewijn Seapark	provincie West-Vlaanderen	Brugge
15. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal	provincie Antwerpen	Antwerpen
16. Provinciedomein Kessel-Lo	provincie Vlaams-Brabant	Leuven
17. Provinciedomein Huizingen	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
18. Gravensteen	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
19. Speelstad	provincie Antwerpen	Lille
20. Bruggemuseum - Belfort	provincie West-Vlaanderen	Brugge

2009

naam	provincie	gemeente
1. Zoo Antwerpen	provincie Antwerpen	Antwerpen
2. Plopsaland	provincie West-Vlaanderen	De Panne
3. Rondvaarten op de Brugse Reien	provincie West-Vlaanderen	Brugge
4. Bobbejaanland	provincie Antwerpen	Kasterlee
5. Planckendael	provincie Antwerpen	Mechelen
6. Provinciaal Domein Puyenbroeck	provincie Oost-Vlaanderen	Wachtebeke
7. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal	provincie Antwerpen	Antwerpen
8. Provinciaal Domein De Gavers	provincie Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen
9. Boudewijn Seapark	provincie West-Vlaanderen	Brugge
10. Recreatiedomein en zwembaden Netepark	provincie Antwerpen	Herentals
11. Technopolis	provincie Antwerpen	Mechelen
12. Plopsa Indoor Hasselt	provincie Limburg	Hasselt
13. Openluchtmuseum Bokrijk	provincie Limburg	Genk
14. Provinciedomein Huizingen	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
15. Bruggemuseum - Belfort	provincie West-Vlaanderen	Brugge
16. Sealife Center Belgium	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
17. Sport- en Recreatiepark Blaarmeersen	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
18. Gravensteen	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
19. In Flanders Fields Museum	provincie West-Vlaanderen	Ieper
20. Sint-Niklaaskerk	provincie Oost-Vlaanderen	Gent

2011

naam	provincie	gemeente
1. Plopsaland	provincie West-Vlaanderen	De Panne
2. Rondvaarten op de Brugse Reien	provincie West-Vlaanderen	Brugge
3. Zoo Antwerpen	provincie Antwerpen	Antwerpen
4. Bobbejaanland	provincie Antwerpen	Kasterlee
5. Planckendael	provincie Antwerpen	Mechelen
6. MAS / Museum aan de Stroom	provincie Antwerpen	Antwerpen
7. Provinciaal Domein Puyenbroeck	provincie Oost-Vlaanderen	Wachtebeke
8. Plopsa Indoor Hasselt	provincie Limburg	Hasselt
9. Recreatiedomein en zwembaden Netepark	provincie Antwerpen	Herentals
10. Boudewijn Seapark	provincie West-Vlaanderen	Brugge
11. Openluchtmuseum Bokrijk	provincie Limburg	Genk
12. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal	provincie Antwerpen	Antwerpen
13. Provinciaal Domein De Gavers	provincie Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen
14. Technopolis	provincie Antwerpen	Mechelen
15. Gravensteen	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
16. Sealife Center Belgium	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
17. Sint-Niklaaskerk	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
18. Provinciedomein Huizingen	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
19. Bruggemuseum - Belfort	provincie West-Vlaanderen	Brugge
20. Middelheimmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen

TOP 20 VAN TOERISTISCHE ATTRACTIES IN HET VLAAMS GEWEST

2012

naam	provincie	gemeente
1. Plopsaland	provincie West-Vlaanderen	De Panne
2. Rondvaarten op de Brugse Reien	provincie West-Vlaanderen	Brugge
3. Zoo Antwerpen	provincie Antwerpen	Antwerpen
4. Planckendael	provincie Antwerpen	Mechelen
5. MAS / Museum aan de Stroom	provincie Antwerpen	Antwerpen
6. Bobbejaanland	provincie Antwerpen	Kasterlee
7. Provinciaal Domein Puyenbroeck	provincie Oost-Vlaanderen	Wachtebeke
8. Middelheimmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen
9. Plopsa Indoor Hasselt	provincie Limburg	Hasselt
10. Provinciaal Domein De Gavers	provincie Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen
11. Recreatiedomein en zwembaden Netepark	provincie Antwerpen	Herentals
12. Boudewijn Seapark	provincie West-Vlaanderen	Brugge
13. Openluchtmuseum Bokrijk	provincie Limburg	Genk
14. Technopolis	provincie Antwerpen	Mechelen
15. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal	provincie Antwerpen	Antwerpen
16. Sealife Center Belgium	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
17. Sint-Niklaaskerk	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
18. Gravensteen	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
19. Provinciedomein Huizingen	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
20. Speelstad	provincie Antwerpen	Lille

Bijlage

Bijlage 1: overzicht deelnemende attracties

79

OVERZICHT DEELNEMENDE ATTRACTIES

NAAM ATTRACTIE	TYPE	PROVINCIE	GEMEENTE
Baarles Museum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Baarle-Hertog
Begijnhofmuseum - TRAM 41	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Turnhout
Bijenteeltmuseum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Kalmthout
Heemmuseum Het Molenijzer Putte	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Putte
Karrenmuseum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Essen
Kazerne Dossin	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Mechelen
Maagdenhuismuseum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Museum Plantin-Moretus/Prentenkabinet	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonk	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Willebroek
Nationaal Museum van de Speelkaart	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Turnhout
Provinciaal Suske en Wiske - Kindermuseum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Kalmthout
Rockoxhuis	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Rubenshuis	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Speelgoedmuseum Mechelen	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Mechelen
Stedelijk Museum Hoogstraten	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Hoogstraten
Streekmuseum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Bornem
Streekmuseum De Zilverreiger	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Bornem
Taxandriamuseum	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Turnhout
Da Vinci Museum Norbertijnenabdij	kunstmusea	provincie Antwerpen	Westerlo
FotoMuseum Provincie Antwerpen - FoMu	kunstmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Jakob Smitsmuseum	kunstmusea	provincie Antwerpen	Mol
Middelheimmuseum	kunstmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Modemuseum Provincie Antwerpen - MoMU	kunstmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Museum Mayer van den Bergh	kunstmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Museum Schepenhuis	kunstmusea	provincie Antwerpen	Mechelen
Museum van Hedendaagse Kunst	kunstmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Stedelijk Museum Hof van Busleyden	kunstmusea	provincie Antwerpen	Mechelen
Stedelijk Museum Wuyts-Van Campen & Baron Caroly	kunstmusea	provincie Antwerpen	Lier
Timmermans-Opsomerhuis	kunstmusea	provincie Antwerpen	Lier
Zilvermuseum Sterckshof Provincie Antwerpen	kunstmusea	provincie Antwerpen	Antwerpen
Kasteel De Renesse	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Malle
Kasteel Marnix de Sainte Aldegonde	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Bornem
Koningin Fabiolazaal	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Antwerpen
Onze-Lieve-Vrouwekathedraal	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Antwerpen
Sint-Jacobskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Antwerpen
Sint-Pauluskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Antwerpen
St-Carolus Borromeuskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Antwerpen
Zimmertorencomplex	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Lier
APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Mol
Campinastrand	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Dessel
De Lilse Bergen	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Lille
Familiestrand	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Mol
Recreatiedomein De Mosten	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Hoogstraten
Recreatiedomein en zwembaden Netepark	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Herentals
Sport- en recreatiecentrum De Nekker vzw	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Mechelen
Sunparks Kempense Meren	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Mol
Flandria	sightseeing	provincie Antwerpen	Antwerpen

Rondvaarten op de Binnennete	sightseeing	provincie Antwerpen	Lier
Toeristentoren 'De Papekelders'	sightseeing	provincie Antwerpen	Herentals
Zander passagiersschip	sightseeing	provincie Antwerpen	Mol
Arboretum Kalmthout EVAp vzw	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Kalmthout
Bezoekerscentrum Zoerselbos	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Zoersel
De Vroente, Vlaams Kennis- en Vormingscentrum voor Natuur	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Kalmthout
Ecocentrum De Goren	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Mol
Ecohuis Antwerpen	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Antwerpen
Hidrodoe	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Herentals
PIME	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Lier
Technopolis	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Mechelen
Aquatopia	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie Antwerpen	Antwerpen
Bobbejaanland	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie Antwerpen	Kasterlee
Olmense Zoo	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie Antwerpen	Balen
Planckendaal	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie Antwerpen	Mechelen
Zoo Antwerpen	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie Antwerpen	Antwerpen
Festraetsstudio	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Sint-Truiden
Gallo-Romeins Museum Tongeren	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Tongeren
Het Stadsmus	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Hasselt
Landcommanderij Alden Biesen	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Bilzen
Maascentrum De Wissen	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Dilsen-Stokkem
Musea Maaseik	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Maaseik
Museum De Mindere	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Sint-Truiden
Nationaal Jenevermuseum	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Hasselt
Openluchtmuseum Bokrijk	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Genk
Provinciaal Museum Begijnhofkerk Sint-Truiden	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Sint-Truiden
Schatkamer Onze-Lieve-Vrouwekerk	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Sint-Truiden
Schatkamer van de Basiliek Tongeren	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Tongeren
Stedelijk Museum	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Sint-Truiden
Vlaams Mijnmuseum Beringen	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Beringen
Modemuseum Hasselt	kunstmuseum	provincie Limburg	Hasselt
Center Parcs de Vossemereen (Discovery Bay en Aqua Mundo)	recreatieparken en waterplezier	provincie Limburg	Lommel
Center Parcs Erperheide (Baluba en Aqua Mundo)	recreatieparken en waterplezier	provincie Limburg	Peer
Kajak Maasland	recreatieparken en waterplezier	provincie Limburg	Lanaken
Kolenspoor	sightseeing	provincie Limburg	As
Paep van Meinecom III	sightseeing	provincie Limburg	Kinrooi
Snow Valley	sightseeing	provincie Limburg	Peer
JAPANSE TUIN (HASSELT)	wetenschap en natuur	provincie Limburg	Hasselt
Kattevennen-Europlanetarium vzw	wetenschap en natuur	provincie Limburg	Genk
Plopsa Indoor Hasselt	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie Limburg	Hasselt
Centrum Ronde van Vlaanderen - Belevingsmuseum	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Oudenaarde
De Wereld van Kina: de Tuin	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
De Wereld van Kina: het Huis	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Het Huis van Alijn	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Mercatormuseum	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Sint-Niklaas
MIAT	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Mola - Provinciaal Molencentrum	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Wachtebeke
Museum Dr. Guislain	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Provinciaal Archeologisch Museum - Velzeke	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Zottegem
Provinciaal Archeologisch Museum (pam) Ename	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Oudenaarde
School van toen	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent

Stadsmuseum Lokeren	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Lokeren
SteM Zwijgershoek	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Sint-Niklaas
Stoomcentrum - Museumspoorlijn	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Maldegem
't Gasthuys - Stedelijk Museum Aalst	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Aalst
Vleeshuismuseum	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Dendermonde
Design museum Gent	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
MDD (Museum Dhondt-Dhaenens)	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Sint-Martens-Latem
MOU - Stadhuis Oudenaarde	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Oudenaarde
Museum van Deinze en de Leiestreek	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Deinze
Museum voor Schone Kunsten	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Roger Raveelmuseum	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Zulte
S.M.A.K.	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Salons voor Schone Kunsten	kunstmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Sint-Niklaas
Belfort	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Caermersklooster	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Gravensteen	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Kasteel Ooidonk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Deinze
Lam Gods (Sint-Baafskathedraal)	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Sint-Hermescrypte	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Ronse
Sint-Pietersabdij	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Stadhuis Dendermonde	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Dendermonde
Provinciaal Bosinfectiecentrum Het Leen	wetenschap en natuur	provincie Oost-Vlaanderen	Eeklo
Bosmuseum Jan van Ruusbroec	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart
Herisemmolen	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
het MOT	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Grimbergen
Kasteel van Gaasbeek	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Lennik
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Tervuren
M - Museum Leuven	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Leuven
Museum het Toreke	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Tienen
Pater Damiaanmuseum	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Tremelo
Sportmonium	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Zemst
Stedelijk Museum Aarschot	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Aarschot
Suikermuseum	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Tienen
Witloofmuseum	erfgoedmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Kampenhout
M-Schatkamer van Sint-Pieter	kunstmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Leuven
Stadsmuseum De Hofstadt	kunstmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Diest
Abdij van 't Park	niet-museale erfgoedattracties	provincie Vlaams-Brabant	Leuven
Kasteel van Horst	niet-museale erfgoedattracties	provincie Vlaams-Brabant	Holsbeek
Sint-Leonarduskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Vlaams-Brabant	Zoutleeuw
Stadhuis Leuven	niet-museale erfgoedattracties	provincie Vlaams-Brabant	Leuven
Stadhuis Zoutleeuw	niet-museale erfgoedattracties	provincie Vlaams-Brabant	Zoutleeuw
Provinciedomein Halve Maan	recreatieparken en waterplezier	provincie Vlaams-Brabant	Diest
Provinciedomein Huizingen	recreatieparken en waterplezier	provincie Vlaams-Brabant	Beersel
Living Tomorrow	wetenschap en natuur	provincie Vlaams-Brabant	Vilvoorde
Plantentuin Meise	wetenschap en natuur	provincie Vlaams-Brabant	Meise
Provinciedomein Het Vinne	wetenschap en natuur	provincie Vlaams-Brabant	Zoutleeuw
Volkssterrenwacht MIRA	wetenschap en natuur	provincie Vlaams-Brabant	Grimbergen
Abdijmuseum Ten Duinen 1138	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Koksijde
Amandine-museum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Oostende
André Demedts huis	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Wielsbeke
Archeologiemuseum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Brugge

Bakkerijmuseum Walter Plaetinck-Zuidgasthuishoeve	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Veurne
Begijnhuisje	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Belfort	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Brugse Vrije	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Choco-story	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Confrérie van het Heilig Bloed	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
De Oude Kaasmakerij (Passendale)	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Zonnebeke
Dodengang	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Diksmuide
Folk Experience	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Heuvelland
Gezellemuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Huisbrouwerij De Halve Maan	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
IJzertoren - Vredesmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Diksmuide
In Flanders Fields Museum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Ieper
James Ensorhuis	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Kantcentrum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Kasteel Beauvoorde	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Veurne
Kasteel Wijnendale	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Torhout
Kortrijk 1302	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Kortrijk
Memorial Museum Passchendaele 1917	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Zonnebeke
Mercator	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Museum Hooge Crater	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Ieper
Nationaal Borstelmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Izegem
Nationaal Hopmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Poperinge
Nationaal Tabaksmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Wervik
Provinciedomein Raversyde	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Sincfala, Museum van de Zwinstreek	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Knokke-Heist
Stadsmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Talbot House	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Poperinge
Uilenspiegelmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Damme
Vlasmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Kortrijk
Volkskundemuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Wielermuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Roeselare
Zuivelmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
Arentshuis	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Broelmuseum	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Kortrijk
Groeningemuseum	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Gruuthusemuseum	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Mu.zee, Kunstmuseum aan zee	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Onze-Lieve-Vrouw ter Potterie	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Paul Delvauxmuseum	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Koksijde
Permekemuseum	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Jabbeke
Sint-Janshospitaal	kunstmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Albert-I Monument	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Nieuwpoort
Claustrum	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Vleteren
Fort Napoleon	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Onze-Lieve-Vrouwewerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Pompegebouw Bossuit	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Avelgem
Sint-Janshuismolen	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Stadhuis	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Zuidabdijmolen	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Koksijde
Klein Strand	recreatieparken en waterplezier	provincie West-Vlaanderen	Jabbeke

Recreatiebad De Alk	recreatieparken en waterplezier	provincie West-Vlaanderen	Wingene
Boottocht Brugge-Damme-Brugge	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Brugge Anno 1468	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Franlis Zeetochten	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Kabelbaan-Zetellift Cordoba	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Heuveland
NV Rederij Franlis	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Rederij Seastar	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Nieuwpoort
Rondvaarten op de Brugse Reien	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Astrolab Iris	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Ieper
Bezoekerscentrum De Nachtegaal	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	De Panne
Bezoekerscentrum Doornpanne	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Koksijde
Cozmix	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Brugge
De Boot	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Houthulst
Explorado	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Zwin	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Knokke-Heist
Boudewijn Seapark	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Maritiem Themapark Seafront	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Plopsaland	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie West-Vlaanderen	De Panne
Sealife Center Belgium	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
Serpentarium	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
Stedelijk Noordzee Aquarium	zoos, dieren-, pret- en themaparken	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Sound Factory - Lantaarntoren	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Bayernwald	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Heuveland
Les Zéphyr	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Middelkerke
Ruihuis	sightseeing	provincie Antwerpen	Antwerpen
Volkssterrenwacht Urania	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Hove
FeliXart Museum	kunstmuseum	provincie Vlaams-Brabant	Drogenbos
Stad- en Landshuis Veurne	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Veurne
Bezoekerscentrum Bulskampveld	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Beernem
Nationaal Schoeiselmuseum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Izegem
Letterenhuis	erfgoedmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen
Cultuurhuis De Scharbiellie	kunstmuseum	provincie West-Vlaanderen	De Panne
Sint-Andrieskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Antwerpen
Museum Vleeshuis/Klank van de stad	erfgoedmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen
De Waterburcht	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Riemst
Abdij en Kruidentuin Herkenrode	niet-museale erfgoedattracties	provincie Limburg	Kuringen
Sailcenter Limburg	recreatieparken en waterplezier	provincie Limburg	Kinrooi
Moerenpoortmuseum	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Tongeren
Museum Kamp van Beverlo	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Leopoldsburg
Het Glazen Huis Lommel	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Lommel
Speelstad	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Lille
Begijnhofmuseum/Museum voor Volkskunde	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Dendermonde
Frietmuseum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Brugge
NAVIGO - Nationaal Visserijmuseum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Koksijde
't Grom	erfgoedmuseum	provincie Antwerpen	Sint-Katelijne-Waver
Belle Epoque Centrum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge
Onderwijsmuseum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Ieper
Bezoekerscentrum Palingbeek	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Ieper
Brouwerij Rodenbach	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Roeselare
Stadsmuseum 't Schippershof	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Menen
Lumina Domestica	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Brugge

Gasthuismuseum St.-Dimpna	erfgoedmuseum	provincie Antwerpen	Geel
For Freedom Museum	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Knokke-Heist
Tuinen Ooidonk	wetenschap en natuur	provincie Oost-Vlaanderen	Deinze
Provinciaal Domein Het Leen	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Eeklo
Bardelaere Museum	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Kaprijke
Streekcentrum Huysmanhoeve	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Eeklo
Sport- en Recreatiepark Blaarmeersen	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Sint-Niklaaskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Sint-Michielskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Sint-Jacobskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Stadhuis Gent	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
MUST	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Ronse
Sport- en Recreatieoord Kluisbos	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Kluisbergen
Provinciaal Domein De Gavers	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen
Vlaams Kennis- en Vormingscentrum voor Natuur en Milieu, De	wetenschap en natuur	provincie Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen
PNEC De Kaaihoeve	wetenschap en natuur	provincie Oost-Vlaanderen	Zwalm
Albatros Noordzee Cruises	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Oostende
Karting Genk	sightseeing	provincie Limburg	Genk
Stampe en Vertongen Museum	erfgoedmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen
Sint-Romboutstoren	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Sint-Katelijnkerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Sint-Romboutskathedraal	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Sint-Janskerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Begijnhofkerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Sint-Pieter-en-Paulkerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Onze-Lieve-Vrouw van Hanswijkbasiliek	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Onze-Lieve-Vrouw-over-de-Dijlekerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Onze-Lieve-Vrouw van Leliëndaalkerk	niet-museale erfgoedattracties	provincie Antwerpen	Mechelen
Provinciaal Domein Puyenbroeck	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Wachtebeke
Fort Liefkenshoek	niet-museale erfgoedattracties	provincie Oost-Vlaanderen	Beveren
STA.M	erfgoedmuseum	provincie Oost-Vlaanderen	Gent
Bezoekerscentrum Molsbroek	wetenschap en natuur	provincie Oost-Vlaanderen	Lokeren
Park- en recreatiedomein Nieuwdonk	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Berlare
Domein Ter Heide	recreatieparken en waterplezier	provincie Vlaams-Brabant	Rotselaar
Bezoekerscentrum Rufferdinge	niet-museale erfgoedattracties	provincie Vlaams-Brabant	Landen
Kusthistories	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Middelkerke
Sport- en recreatiebad Dommelslag	recreatieparken en waterplezier	provincie Limburg	Overpelt
Blotevoetenpad	recreatieparken en waterplezier	provincie Limburg	Zutendaal
Bosmuseum Gerhagen	wetenschap en natuur	provincie Limburg	Tessenderlo
Stoomstroopfabriek	erfgoedmuseum	provincie Limburg	Borgloon
GoalMine - KRC Genk	sightseeing	provincie Limburg	Genk
Malinska boottochten Binnendijle	sightseeing	provincie Antwerpen	Mechelen
Malinska Boottochten Planckendaal	sightseeing	provincie Antwerpen	Mechelen
MAS / Museum aan de Stroom	kunstmuseum	provincie Antwerpen	Antwerpen
Museum Jan Vaerten	kunstmuseum	provincie Antwerpen	Beerse
Gentpoort	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Commandobunker	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Heuvelland
Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Diksmuide
Bezoekerscentrum Jules Destrooper	erfgoedmuseum	provincie West-Vlaanderen	Lo-Reninge
Doolhof Loppem	sightseeing	provincie West-Vlaanderen	Loppem

Entomopolis	wetenschap en natuur	provincie Limburg	Zutendaal
Begijnhofmuseum Beghina	erfgoedmusea	provincie Limburg	Tongeren
Museumkerk Oud-Rekem	erfgoedmusea	provincie Limburg	Lanaken
Scheepvaartmuseum Baasrode	erfgoedmusea	provincie Oost-Vlaanderen	Dendermonde
Sport- en Recreatiecentrum De Warande	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Wetteren
Brouwerij Het Anker	erfgoedmusea	provincie Antwerpen	Mechelen
Vlinderkoepel	wetenschap en natuur	provincie Limburg	Zutendaal
Belfortoren Ieper	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Ieper
Jukeboxmuseum	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Menen
Blosodomein Hofstade	recreatieparken en waterplezier	provincie Vlaams-Brabant	Zemst
Provinciedomein Kessel-Lo	recreatieparken en waterplezier	provincie Vlaams-Brabant	Leuven
Bezoekerscentrum Landschap De Liereman	wetenschap en natuur	provincie Antwerpen	Oud-Turnhout
De Badboot	recreatieparken en waterplezier	provincie Antwerpen	Antwerpen
Provinciaal Erfgoedcentrum Ename	erfgoedmusea	provincie Oost-Vlaanderen	Oudenaarde
Vosselare Put	recreatieparken en waterplezier	provincie Oost-Vlaanderen	Deinze
Kasteel Van Loppem	niet-museale erfgoedattracties	provincie West-Vlaanderen	Loppem
Miummm - Vlaams Huis Van De Voeding	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Roeselare
Historium	erfgoedmusea	provincie West-Vlaanderen	Brugge
Storms	wetenschap en natuur	provincie West-Vlaanderen	Blankenberge